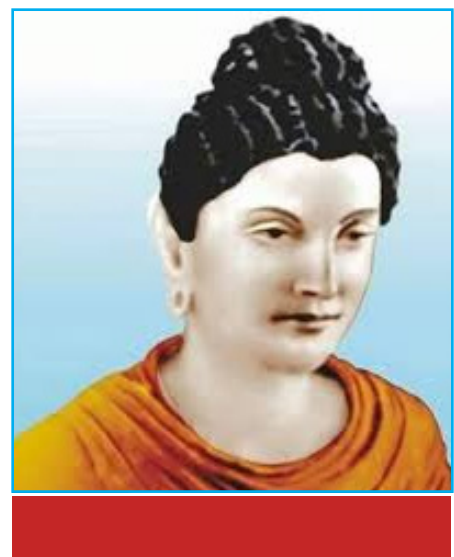

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”

<https://www.facebook.com/profile.php?id=161037521061610>

“Equality and Justice”

स्वतंत्रता, समानता, भाईचारा

ਪਟਿਆਲਾ

PATIALA

On line paper

11 ਸਤੰਬਰ 2025 ਵੀਰਵਾਰ “ਰੋਜ਼ਾਨਾ” ਪੰਜਵਾਂ ਸਾਲ

w.e.f. 15 August 2022

ਪਟਿਆਲਾ

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ- ਇੰਜੀ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੁੰਬਰ | whatsapp. 91-94636-01616 | email. hardipchumber57@gmail.com | ਸਹਿ ਸੰਪਾਦਕ- ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਸ਼ਾ ਕੁਮਾਰੀ, ਡਾ. ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ

ਅੰਬੇਡਕਰਵਾਦ ਸਮਾਨਤਾ ਅਧਾਰਿਤ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਅਸਮਾਨਤਾ ਅਧਾਰਿਤ ਵਿਵਸਥਾ, ਸਮਾਨਤਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਹੀ ਸਾਰੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਹੈ

(Google pay 91-9463601616 HARDIP SINGH STATE BANK OF INDIA ACCT NO-10566643658 . IFSC- SBIN0050773

‘ਆਪ’ ਵਿਧਾਇਕ ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲਾਲਪੁਰਾ ਨੂੰ ਛੇੜਛਾੜ ਤੇ ਕੁੱਟਮਾਰ ਦੇ ਆਰੋਪ ‘ਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਸ਼ੀ ਐਲਾਨਿਆ

ਮਾਮਲਾ 2013 ਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਵਿਧਾਇਕ ਲਾਲਪੁਰਾ ਇੱਕ ਟੈਕਸੀ ਡਰਾਈਵਰ ਸੀ।

ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਤਰਨ

ਤਾਰਨ ਪ੍ਰੇਮ ਕੁਮਾਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲਾਲਪੁਰਾ ਸਮੇਤ 12 ਨੂੰ ਇੱਕ ਦਲਿਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਲੜਕੀ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਅਤੇ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਦੇਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਵਿਧਾਇਕ ਸਮੇਤ 8 ਆਰੋਪੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁਲਿਸ

ਵੱਲੋਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ‘ਚ 12 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਜਾਵੇਗੀ।

ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ (ਆਪ) ਦੇ ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਵਿਧਾਇਕ ਮਨਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲਾਲਪੁਰਾ ਸਮੇਤ 7 ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੁੱਟਮਾਰ ਅਤੇ ਛੇੜਛਾੜ ਦੇ ਇੱਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੱਜ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਤਰਨਤਾਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸੱਤ ਦੇਸ਼ੀਆਂ

ਨੂੰ 12 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਕੇ ਜੇਲ੍ਹ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਇਹ ਮਾਮਲਾ 2013 ਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਵਿਧਾਇਕ ਲਾਲਪੁਰਾ ਇੱਕ ਟੈਕਸੀ ਡਰਾਈਵਰ ਸੀ। ਉਸ ‘ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਆਈ ਇੱਕ ਕੁੜੀ ਨਾਲ ਕੁੱਟਮਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਦੇਸ਼ੀ ਸੀ। ਕੁੜੀ ਨੇ ਟੈਕਸੀ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ‘ਤੇ ਵੀ ਛੇੜਛਾੜ ਦੇ ਦੇਸ਼ੀ ਲਗਾਏ ਸਨ।

ਵਿਧਾਇਕ ਲਾਲਪੁਰਾ

ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਦਲਿਤ ਕੁੜੀ ‘ਤੇ ਹਮਲੇ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਫੈਸਲਾ ਅਜੇ ਆਉਣਾ ਬਾਕੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਵਾਂਗੇ।

1600 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਨਿਗੂਣੇ ਰਾਹਤ ਪੈਕੇਜ ਅਣਉਚਿਤ ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜ਼ਖ਼ਮਾਂ ‘ਤੇ ਲੁਣ ਭੁੱਕਣ ਦੇ ਸਮਾਨ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹੜ੍ਹ ਸੰਕਟ

ਪ੍ਰਤੀ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਉਦਾਸੀਨ ਰਵੱਈਏ ‘ਤੇ ਤਿੱਖਾ ਹਮਲਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ‘ਆਪ’ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਅੱਜ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੇ 1600 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਨਿਗੂਣੇ ਰਾਹਤ ਪੈਕੇਜ ਦੀ ਨਿੰਦਿਆ ਕਰਦਿਆਂ ਇਸਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਣਉਚਿਤ ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਦੇ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜ਼ਖ਼ਮਾਂ ‘ਤੇ ਲੁਣ ਭੁੱਕਣ ਦੇ ਸਮਾਨ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ।

ਇੱਥੇ ਪੰਜਾਬ ਭਵਨ ਵਿਖੇ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ

ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਬਚਾਅ ਸਟੰਟ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਟੇਟ ਡਿਜ਼ਾਸਟਰ ਰਿਸਪਾਂਸ ਫੰਡ (ਐਸਡੀਆਰਐਫ) ਵਿੱਚ 12,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਹਨ, ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਨਕਾਬ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਐਸਡੀਆਰਐਫ ਵਿੱਚ 12,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਸੂਬੇ ਲਈ ਕੋਈ ਬਲੈਕ ਚੈੱਕ ਹੋਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਇਹ ਗਲਤ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਇਕੋ-ਇਕ ਉਦੇਸ਼ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੰਡ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਆਪਣੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀਆਂ ਬੇੜੀਆਂ ਨਾਲ ਜਕੜੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣਾ ਸਭ ਕੁਝ

ਗੁਆਉਣ ਵਾਲੇ ਪੀੜਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਗੂਣੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਵਿਤਕਰੇ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ 10 ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਐਸਡੀਆਰਐਫ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਖਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਹੜ੍ਹ ਪੀੜਤਾਂ ਲਈ ਨਿਗੂਣੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਾਨ ਗੁਆਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ 4 ਲੱਖ ਰੁਪਏ, ਸਰੀਰਕ ਅੰਗਾਂ ਦੇ ਘਰੇਲੂ ਸਮਾਨ ਲਈ 2500 ਰੁਪਏ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੁਕਸਾਨੇ ਗਏ ਮਕਾਨ ਲਈ 1.20 ਲੱਖ ਰੁਪਏ, ਘੱਟ ਨੁਕਸਾਨੇ ਪੱਕੇ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣਾ ਸਭ ਕੁਝ

ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕੀ 2,500 ਰੁਪਏ ਹੜ੍ਹਾਂ ‘ਚ ਵਹਿ ਗਏ ਸਮਾਨ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ? ਕੀ ਭਾਜਪਾ ਸਰਕਾਰ ਇੱਕ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ ਦੀ ਇਹੀ ਕੀਮਤ ਸਮਝਦੀ ਹੈ।

ਕੇਂਦਰ ਦੇ 1600 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਪੈਕੇਜ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਮਜ਼ਾਕ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਪੈਕੇਜ ਹੜ੍ਹਾਂ ‘ਚ ਬਰਬਾਦ ਹੋਏ 4.80 ਲੱਖ ਏਕੜ ਫ਼ਸਲੀ ਰਕਬੇ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਵੀ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ।

ਬੀਬੀਐਮਬੀ ‘ਚ ਸਕੱਤਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ‘ਤੇ ਵਿਵਾਦ: ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਚਾਰ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਮੰਗਿਆ

ਭਾਖੜਾ ਬਿਆਸ ਪ੍ਰਬੰਧਨ

ਬੋਰਡ (ਬੀਬੀਐਮਬੀ) ਵਿੱਚ ਸਕੱਤਰ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ‘ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਜਾਰੀ ਰਹੇਗੀ। ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਚਾਰ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਮੰਗਿਆ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਪਰਡੈਂਟਿੰਗ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੀਬੀਐਮਬੀ ਦੇ ਅਰਮੈਨ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ‘ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਗਏ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ “ਮਨਮਾਨੇ” ਅਤੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਵਾਲਾ ਦੱਸਿਆ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਬੀਬੀਐਮਬੀ ਦੁਆਰਾ 25 ਜੁਲਾਈ, 2025 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਰਜ਼ੀ ਫਾਰਮ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਿੱਤਲ ਨੂੰ ਸਕੱਤਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਚੋਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਬੀਬੀਐਮਬੀ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 20 ਸਾਲ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਹੋਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ

ਕਈ ਸੀਨੀਅਰ ਅਤੇ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਲਈ ਰੁਕਾਵਟ ਬਣ ਗਿਆ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬੀਬੀਐਮਬੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਮਨੋਜ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਨੇ ਬੋਰਡ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਅਤੇ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਬੀਬੀਐਮਬੀ ਨਿਯਮਾਂ, 1974 ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਪੁਨਰਗਠਨ ਐਕਟ, 1966 ਦੀ ਘੋਰ ਉਲੰਘਣਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਬੀਬੀਐਮਬੀ ਇੱਕ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੋਵਾਂ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ

ਨੂੰ ਕਥਿਤ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ‘ਤੇ ਵੀ ਸਖ਼ਤ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਤਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਹਰਿਆਣਾ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਦੋ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਕੇਂਦਰ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਮੈਂਬਰ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਸੰਤੁਲਿਤ ਰਚਨਾ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪੱਖਪਾਤ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਤਰਕ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਹ ਅਹੁਦਾ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਰਾਖਵਾਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਵਿੱਚ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਹੋਣਾ ਅਨੁਚਿਤ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨ ‘ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜਸਟਿਸ ਸੰਦੀਪ ਮੋਦਗਿਲ ਨੇ ਬੀਬੀਐਮਬੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੱਕ ਬੀਬੀਐਮਬੀ ਸਕੱਤਰ ਅਹੁਦੇ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ।

ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਲਈ 20 ਟਰੱਕ ਰਾਹਤ ਸਮੱਗਰੀ ਭੇਜੀ

ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਤੋਂ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪੰਜਾਬ ਲਈ 20 ਟਰੱਕਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਸਮੱਗਰੀ ਭੇਜੀ ਹੈ। ਇਹ ਟਰੱਕ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਰਾਹਤ ਸਮੱਗਰੀ ਵਿੱਚ ਦਾਲਾਂ, ਚੌਲ, ਪਾਣੀ, ਜੂਸ, ਅਚਾਰ,...

ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੁੱਖ

ਮੰਤਰੀ ਨਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੈਣੀ ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਕੁਰੂਕਸ਼ੇਤਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਤੋਂ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪੰਜਾਬ ਲਈ 20 ਟਰੱਕਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਸਮੱਗਰੀ ਭੇਜੀ ਹੈ। ਇਹ ਟਰੱਕ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਲਈ ਰਵਾਨਾ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਰਾਹਤ ਸਮੱਗਰੀ ਵਿੱਚ ਦਾਲਾਂ, ਚੌਲ, ਪਾਣੀ, ਜੂਸ, ਅਚਾਰ, ਮੈਡੀਕਲ ਕਿੱਟਾਂ, ਮੱਛਰਦਾਨੀਆਂ, ਤਰਪਾਲਾਂ,

ਪਸ਼ੂਆਂ ਲਈ ਹਰਾ ਚਾਰਾ, ਤੁੜੀ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਵਰਤੋਂ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਸੈਣੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ

ਦੇ ਲੋਕ ਹੜ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਹਨ। ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ, ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ

ਸਮੱਗਰੀ ਭੇਜੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਸੈਣੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਹੜ੍ਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਪੰਜਾਬ, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਸਹਾਇਤਾ ਵਜੋਂ 5-5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਸੈਣੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਪਾਣੀ ਭਰੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਈ-ਕਸ਼ਤੀਪੂਰਤੀ ਪੋਰਟਲ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

“ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੂੰ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚ ਲੱਭੋ, ਮੂਰਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ”: ਪ੍ਰੋ. ਰਤਨ ਲਾਲ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ- ਸਾਡਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੈ?

ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਨੇ ਦਲਿਤ ਮੱਧ ਵਰਗ ਦੀਆਂ ਤਰਜੀਹਾਂ ‘ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, “ਸਾਡੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ‘ਤੇ ਅਰਬਾਂ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਪਰ ਕੀ ਕੋਈ ਪੈਸਾ ਕਿਸੇ ਗੰਭੀਰ ਖੋਜ, ਕਿਤਾਬ, ਲੇਖ ਜਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ‘ਤੇ ਖਰਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ? ਸਾਡੇ ਬੱਚੇ ਖੋਜਕਰਤਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਬਣ ਰਹੇ? ਉਹ ਪੀਐਚਡੀ, ਹਾਰਵਰਡ, ਆਕਸਫੋਰਡ ਲਈ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਜਾ ਰਹੇ?”

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”
ਪਟਿਆਲਾ 10 ਸਤੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਭੋਪਾਲ- ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਭੋਪਾਲ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਇੱਕ ਸੈਮੀਨਾਰ ਵਿੱਚ, ਦਿੱਲੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਰਤਨ ਲਾਲ ਨੇ ਦਲਿਤ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸਥਿਤੀ ‘ਤੇ ਡੂੰਘੀ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਇੱਕ ਲੰਬੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ, ਖੋਜ ਅਤੇ ਬੌਧਿਕ ਭਾਸ਼ਣ ‘ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਚੋਣ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਸੁਪਨੇ ਦੇਖਣ ਦੀ। ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਰਤਨ ਲਾਲ ਡੋਮਾ ਸੰਘ ਦੀ ਸੂਬਾਈ ਕਾਰਜਕਾਰਨੀ ਮੀਟਿੰਗ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਵਿੱਚ ‘ਰਾਖਵੇਂ ਵਰਗ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ, ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ’ ਵਿਸ਼ੇ ‘ਤੇ ਬੋਲ ਰਹੇ ਸਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਲਿਤ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਇਤਿਹਾਸਕ ਯਾਤਰਾ, ਡਾ. ਭੀਮ ਰਾਓ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ, ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੀ ਨੀਂਹ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤ ਮੱਧ ਵਰਗ ਦੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ‘ਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ। ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਲਾਲ ਨੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਮੀਰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਰਗੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੋਹੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਹੁਣ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਚੋਣ ਰਾਜਨੀਤੀ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਿੱਖਿਆ, ਖੋਜ ਅਤੇ ਬੌਧਿਕ ਭਾਸ਼ਣ ‘ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰਕ ਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਅਤੇ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਸੁਪਨਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ।

ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਰਤਨ ਲਾਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੱਥ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, “ਬਾਬਾਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਲਗਾਤਾਰ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਅਸੀਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਸਲਿਮ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। 1942-44 ਤੋਂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਦਰਜੇ ਦੀ ਮੰਗ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ ‘ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ, “ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਨਾਮ ‘ਤੇ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਬਹੁਮਤ ਦੇ ਨਾਮ ‘ਤੇ? ਜ਼ਰਾ ਸੋਚੋ।”

ਦਾਅਵੇ ‘ਤੇ? ਇਹ ਸੋਚਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ।” ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਕਿ ‘ਅਸੀਂ ਸ਼ਾਸਕ ਬਣਾਂਗੇ’ ਇੱਕ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਸੁਪਨਾ ਹੈ। ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ 131 ਸੀਟਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀਮਤ ਸੀਟਾਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਫਿਰ ਸਭ ਕੁਝ ਕਿਉਂ ਖੋਹਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਰਾਖਵੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ: ਇੱਕ ਔਖਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਫ਼ਰ

ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਰਤਨ ਲਾਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰਾਖਵੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕੋਈ ਆਸਾਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 1919 ਵਿੱਚ ਦੱਖਣੀ ਬੋਰੋ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਡਾ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨੂੰ ਦਲਿਤ ਭਾਈਚਾਰੇ ਲਈ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ, ਪੂਰੇ ਬੰਬਈ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਗੈਜੂਏਟ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਸਾਈਮਨ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਗੋਲਮੇਜ਼ ਕਾਨਫਰੰਸ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਲੇਬਰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਗਠਨ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਸਵਾਲ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਉਠਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ‘ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ’ ਵਿੱਚ ਅੰਕੜੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਕਿ 1056 ਆਈਸੀਐਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਸੀਪੀਡਬਲਯੂਡੀ ਨੇਕੇਦਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਤਿੰਨ ਕਾਂਸਟੇਬਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਵੀ ਜ਼ਸ਼ਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸੀ।

ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਲਾਲ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਲਿਤਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁਸਲਿਮ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। 1942-44 ਤੋਂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਦਰਜੇ ਦੀ ਮੰਗ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ ‘ਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ, “ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਨਾਮ ‘ਤੇ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਮਿਲਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਬਹੁਮਤ ਦੇ ਨਾਮ ‘ਤੇ? ਜ਼ਰਾ ਸੋਚੋ।”

ਅੰਬੇਡਕਰ ਦਾ ਫਲਸਫਾ ਵਿਵਹਾਰਵਾਦ ਸੀ; ਦਬਾਅ ਬਣਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਲਾਲ ਨੇ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਫਲਸਫੇ ਨੂੰ ਵਿਵਹਾਰਵਾਦ ਦੱਸਿਆ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੁਰੂ ਜੌਨ ਡਿਊਈ (ਕੋਲੰਬੀਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ) ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸੀ। 1916 ਵਿੱਚ, 24 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ, ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਬੰਬੇ ਕ੍ਰੋਨਿਕਲ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾ ਲੇਖ ਲਿਖਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਫਿਰੋਜ਼ਸ਼ਾਹ ਮਹਿਤਾ ਦੇ ਬੁੱਤ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਬੁੱਧ, ਕਬੀਰ ਅਤੇ ਫੂਲੇ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਲਈ, ਪਰ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਸੁਪਨੇ ਨਹੀਂ ਵੇਖੇ। ਅੰਬੇਡਕਰ ਇੱਕ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੀ, ਜੋ ਵਾਇਸਰਾਏ, ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ।

1948 ਦੇ ਆਪਣੇ ਲਖਨਊ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੱਖਰੇ ਵੇਟਰਾਂ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਅੰਸ਼ਕ ਸਫਲਤਾ ਮਿਲੀ। ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਬਾਅ ਬਣਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ, ਅਧਿਕਾਰ ਮੰਗਦੇ ਰਹਿਣਾ ਪਵੇਗਾ।” ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ‘ਤੇ ਕੋਈ ਬਹਿਸ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜਿੰਦਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਅਤੇ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਸਮੇਤ ਹਰ ਕੋਈ ਇਤਿਹਾਸਕ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ‘ਤੇ ਸਹਿਮਤ ਸੀ। ਪਰ ਅੱਜ ਸਮਾਜ ਉਲਟਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਮੰਗਣ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਲੋਕ ‘ਦਾਤੇ’ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਜ਼ਾਕ ਉਡਾਇਆ, “ਉਹ ਕੀ ਦੇਣਗੇ? ਸਾਡਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ, ਨੌਕਰਸ਼ਾਹੀ, ਸ਼ੇਅਰ ਬਾਜ਼ਾਰ, ਵਿਦੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ।”

ਗਰੀਬ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਅਮੀਰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੱਕ ਖੋਹੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ

ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਲਾਲ ਨੇ ਦਲਿਤ ਮੱਧ ਵਰਗ ਦੇ ਉਭਾਰ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕਤਾ, ਉਦਯੋਗੀਕਰਨ ਅਤੇ ਬਸਤੀਵਾਦ ਦਾ ਉਪ-ਉਤਪਾਦ ਦੱਸਿਆ। 19ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ, ਮੱਧ ਵਰਗ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕੇਂਦਰਾਂ ਅਤੇ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਤੋਂ ਬਣਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ,

“ਮਾਰਕਸਵਾਦੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜੇ ਬੁਰਜ਼ੁਆ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਮੱਧ ਵਰਗ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਹ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ। ਥਿੰਕ ਟੈਂਕ, ਨੌਕਰਸ਼ਾਹ, ਲੇਖਕ, ਪੱਤਰਕਾਰ, ਸਿੱਖਿਆ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸਾਰੇ ਮੱਧ ਵਰਗ ਤੋਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।” ਗਰੀਬ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ, ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿੱਚ ਫੀਸ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਆਨੇ ਸੀ, ਵਜ਼ੀਫ਼ਾ ਅਤੇ ਫੈਲੋਸ਼ਿਪ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ।

ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਨੇ 1973 ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਕਿ ਹਰੀਜਨਾਂ ‘ਤੇ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀਆਂ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸੈੱਲ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਬੈਂਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀਕਰਨ ਨੇ ਦਲਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ, ਭੂਮੀ ਸੁਧਾਰਾਂ ਨੇ ਲੀਜ਼ ਦਿੱਤੇ। ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭਰਤੀ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਈ, ਨਵੇਂਦਿਆ ਵਿਦਿਆਲਿਆ ਖੋਲ੍ਹੇ ਜਿੱਥੇ ਸਿੱਖਿਆ ਮੁਫ਼ਤ ਸੀ। ਪੈਟਰੋਲ ਪੰਪਾਂ ਅਤੇ ਗੈਸ ਏਜੰਸੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਤੋਂ ਕਰੋੜਾਂ ਕਮਾਏ ਗਏ। ONGC ਵਰਗੇ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ, ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 3000 ਤੋਂ ਵਧ ਕੇ 21000 ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 7500 SC-ST-OBC ਹਨ, ਅਤੇ ਐਂਸਤਨ 1 ਲੱਖ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਨਾਲ, ਹਰ ਸਾਲ 100 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੋ ਪੀਡੀਆਂ ਪਹਿਲਾਂ ਝੁੱਪੜੀਆਂ ਸਨ, ਹੁਣ ਅਧਿਆਪਕ ਬਣ ਕੇ, ਘਰ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰ ਹੁਣ ਅਮੀਰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਖੋਹਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਕਾਲਜ ਬੰਦ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਿਗੜ ਰਹੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਸਿੱਖਿਆ ਇੰਨੀ ਮਹਿੰਗੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਨਿੱਜੀ ਪਾਈਪਲਾਈਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਗੈਸ ਅਤੇ ਪੈਟਰੋਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਖ਼ਤਮ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਕਾਰਨ ਨੌਕਰੀਆਂ ਘੱਟ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਦਲਿਤ ਮੱਧ ਵਰਗ ਦੀਆਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਇੱਛਾ

ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਨੇ ਦਲਿਤ ਮੱਧ ਵਰਗ ਦੀਆਂ ਤਰਜੀਹਾਂ ‘ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, “ਸਾਡੀਆਂ ਲਹਿਰਾਂ ‘ਤੇ ਅਰਬਾਂ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਪਰ ਕੀ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਗੰਭੀਰ

ਖੋਜ, ਕਿਤਾਬ, ਲੇਖ ਜਾਂ ਪੈਸਾ ਖਰਚਿਆ ਗਿਆ? ਸਾਡੇ ਬੱਚੇ ਖੋਜਕਰਤਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਬਣ ਰਹੇ? ਉਹ ਪੀਐਚਡੀ, ਹਾਰਵਰਡ, ਆਕਸਫੋਰਡ ਲਈ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਜਾ ਰਹੇ?” ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣਾ ਤਜਰਬਾ ਸਾਂਝਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤਾਂ ਦਾ ਦਾਖਲਾ ਕਿਉਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ ਨੌਕਰੀਆਂ (ਡਾਕਟਰ, ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ, ਨੌਕਰਸ਼ਾਹ) ਇਨਕਲਾਬ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਂਦੀਆਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਿਸਟਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ। ਅਕਾਦਮਿਕ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਜਨਤਕ ਭਾਸ਼ਣ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਨੀਤੀਆਂ ‘ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨਿੱਜੀ ਮੁਕਤੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਦਲਿਤ ਆਗੂਆਂ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ - “ਮੈਨੂੰ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਓ, ਮੇਰੇ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ-ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਓ।” ਕੋਈ ਸਮੂਹਿਕ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਓਬੀਸੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ, ਜਿੱਥੇ ਵੀਪੀ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਅਰਜੁਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। “ਅਸੀਂ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰ ਲੋਕ ਹਾਂ, ਜੋ ਕੋਈ ਸਾਨੂੰ ਕੁਝ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰੋ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਹਰ ਕੋਈ ਦੁਸ਼ਮਣ ਹੈ।” ਅੰਬੇਡਕਰ ਵਾਇਸਰਾਏ, ਨਹਿਰੂ ਅਤੇ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਸਨ ਪਰ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਸਨ।

ਜੇ ਅੰਬੇਡਕਰ ਇੱਥੇ ਹੁੰਦੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣਾ ਸਿਰ ਮਾਰਦੇ...

ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਨੇ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਮੂਰਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ, ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਲੱਭਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, “ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਬੁੱਤ ਵਿਜੇਵਾੜਾ, ਕੈਨੇਡਾ, ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਵਿੱਚ ਬਣਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਪਰ ਜੇ ਅੰਬੇਡਕਰ ਇੱਥੇ ਹੁੰਦੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣਾ ਸਿਰ ਮਾਰਦੇ।” ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਭਗਤੀ ਨੂੰ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਦਾ ਰਸਤਾ ਦੱਸਿਆ, ਪਰ ਸਮਾਜ ਉਲਟ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ ‘ਕਨਵਰਜ਼ਨ: ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੀ ਧੰਮ ਯਾਤਰਾ’ ਵਿੱਚ, 15,000 ਪੰਨਿਆਂ ਦੀਆਂ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 450 ਪੰਨੇ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ 50-60 ਪੰਨਿਆਂ ਦੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਲਿਖੀ ਗਈ ਸੀ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਰਾਸਤ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਵਿਰਾਸਤ (ਧੰਮ, ਖੋਜ, ਕਿਤਾਬਾਂ) ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ। 1948 ਦੇ ਲਖਨਊ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ, ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ‘ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ, ਇੱਕ ਨੇਤਾ, ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ’ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਅੱਜ ਪਾਰਟੀ-ਨੇਤਾ ਕਿੱਥੇ ਹਨ? ਮੌਜੂਦਾ ਦਲਿਤ ਰਾਜਨੀਤੀ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ 2018-19 ਦੇ ਰੋਸਟਰ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਦਿੱਤੀ, ਜਿੱਥੇ 10-20 ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ 13-ਨੁਕਤੀ ਰੋਸਟਰ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਅਤੇ 200-ਨੁਕਤੀ ਰੋਸਟਰ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਨ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ। ਪਰ ਸਮਾਜ ਨੇ ਧੰਨਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ। ਰਾਹੁਲ ਗਾਂਧੀ ਨੂੰ ਸੱਤ-ਨੁਕਤੀ ਦਲਿਤ ਮੁਕਤੀ ਮੈਨੀਫੈਸਟੋ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਸਿੱਖਿਆ ‘ਤੇ

ਨੇਪਾਲੀ ਫੌਜ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰਫਿਊ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”
ਪਟਿਆਲਾ 10 ਸਤੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਨੇਪਾਲੀ ਫੌਜ ਨੇ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਸਵੇਰ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 5 ਵਜੇ ਤੱਕ ਦੇਸ਼ ਵਿਆਪੀ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਅਗਲੇ ਦਿਨ ਸਵੇਰੇ 6 ਵਜੇ ਤੱਕ ਕਰਫਿਊ ਲਗਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਨਾਮ ‘ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਭਾਵਿਤ ਹਿੰਸਾ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਫੌਜ ਨੇ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਸ

ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ, ਭੰਨਤੋੜ, ਅੱਗਜ਼ਨੀ ਜਾਂ ਹਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਫੌਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਉਪਾਅ ਅੰਦੋਲਨ ਦੇ ਨਾਮ ‘ਤੇ ਲੁੱਟ-ਖਸੁੱਟ, ਅੱਗਜ਼ਨੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਿਤ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ

ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਸੀ, ਪਰ ਸਿੱਖਿਆ ਚਰਚਾ ਵਿੱਚ ਗਾਇਬ ਹੈ।

ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਨੇ ਜਗਜੀਵਨ ਰਾਮ, ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ, ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਵਰਗੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕੀਤਾ। 1957 ਵਿੱਚ, ਜਗਜੀਵਨ ਰਾਮ ਨੇ ਰੇਲਵੇ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ। 1966 ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਇਆ, ਪਰ 1977 ਵਿੱਚ ਜੈਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨਾਰਾਇਣ ਨੇ ਮੋਰਾਰਜੀ ਦੇਸਾਈ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ‘ਤੇ ਚੋਣ ਜਿੱਤਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਇਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐਮਰਜੈਂਸੀ ਨੂੰ ਦਲਿਤਾਂ ਲਈ ਸੁਨਹਿਰੀ ਦੌਰ ਦੱਸਿਆ, ਕਿਉਂਕਿ ਲੱਖਾਂ ਭਰਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਪਰ ਸਮਾਜ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ‘ਮਨੁਵਾਦੀ’ ਜਾਂ ‘ਚਮਚਾ’ ਕਹਿ ਕੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, “ਪੜ੍ਹੋ-ਲਿਖੋ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਧੋਖਾ ਦਿੱਤਾ। ਦਾਨ ਮੱਧ ਵਰਗ ਤੋਂ ਆਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਨੌਕਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਰਦੇ ਸਨ।” ਯੂਪੀਏ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਇੱਕ ਵੀ ਸਮਾਜਿਕ ਏਜੰਡਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਭੋਪਾਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ, ਸਰਕਾਰੀ ਖਰੀਦ ਵਿੱਚ 30% ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਨੂੰ ਵੀ ਬੁਰਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਰਤਨ ਲਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਸਮਾਜਿਕ-ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਗੱਠਜੋੜ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਦਲਿਤ ਸਮਾਜ ਕੁਝ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇਗਾ। ਨਿੱਜੀਕਰਨ, ਵੋਟ ਚੋਰੀ ਅਤੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਵਰਗੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ‘ਤੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀ ਚੁੱਪੀ ਚਿੰਤਾਜਨਕ ਹੈ। ਅਗਨੀਵੀਰ ਭਰਤੀ ਵਿੱਚ ਲੱਖਾਂ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰਾਂ ਦੀ ਭੀੜ ਇਸਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ।” ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਦਬਾਅ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਅਪਣਾਉਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨੂੰ ਮੁੱਦਾ ਬਣਾਉਣਾ ਪਵੇਗਾ। “ਚੋਣਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਪਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਝੁਕਣ ਦੀ ਤਾਕਤ ਰੱਖੇ।”

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦਲਿਤ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ‘ਤੇ ਸੈਮੀਨਾਰਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ‘ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ (‘ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ’, ‘ਅੰਬੇਡਕਰ ਅਤੇ ਸੰਸਦੀ ਲੋਕਤੰਤਰ’) ਰਾਹੀਂ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਮੀਰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬੰਬ ਧਮਾਕੇ ਹੋਣਗੇ, ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਘਰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ। ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਸਵੈ-ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਖੋਜ ‘ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਹੀ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਸਹੀ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿੰਦਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸਾਡੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਹਾਲੇ ਬਾਕੀ ਹੈ- ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ

ਇੰਜੀ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੁੰਬਰ

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ
ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ

1935 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 1937 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅੱਧੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਅਤੇ ਚਤੁਰਵਰਨ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ 7 ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ, ਵਿਧਾਇਕ ਬਣੇ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਆਦਿ ਵੀ ਬਣਨ ਲੱਗੇ। ਹੁਣ ਸ਼ਾਸਨ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਭਾਰਤ ਚਤੁਰਵਰਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਮੰਨਦੇ ਸਨ। 1947 ਵਿੱਚ ਸੱਤਾ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਰਗ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਉਹ ਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਕੁੱਝ ਲਾਭ ਹੋਇਆ ਜਿਹੇ ਜਿਹਾ ਲਾਭ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸ਼ਾਸਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਚਤੁਰਵਰਨ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਮੰਤਰੀ, ਵਿਧਾਇਕ, ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਵਰਗ ਨੂੰ ਬਣਦਾ ਹੱਕ ਦਿਵਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਕੁੱਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

“ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਵਰਾਜ ਦਾ ਮੁੱਦਾ”

ਦਾ ਅੱਗੇ ਦਾ ਭਾਗ

10. ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿਚ ਵਾਧੂ ਜਗ੍ਹਾ, ਬੁਕਾਓ, ਪਲਾਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਸਥਾਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਿੱਧੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸਹਿਮਤੀ ਬਣ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਾਪ ਤੇਲ ਅਤੇ

ਪਾਸਿੰਗੂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਹੀ ਗਿਆਨ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਹ ਮੈਨੂੰ ਵਾਧੂ ਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਹ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸਾਬਤ ਹੋਣਗੀ।

ਇਸ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਕਿੰਨਾ ਘੱਟ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਮਾਪ ਦੇ ਆਧਾਰ ‘ਤੇ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਘੱਟ ਪਾਵਰ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪਾਵਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਲੋੜ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਖੋਹਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਇੱਕੋ ਗੱਲ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਸੰਗੂ ਜਾਂ ਸਥਿਰ ਪਲਾਜ਼ੇ ਦੀਆਂ ਇਹ ਥਾਵਾਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣਗੀਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਬਦਲਦੇ ਰਹਿਣਗੇ।

ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਸਮਾਜਿਕ ਰੁਤਬਾ ਘੱਟ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਥਾਨ ਮਿਲ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਰੁਤਬਾ ਉੱਚਾ ਅਤੇ ਮਾਣ ਵਾਲਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਸਥਾਨ ਮਿਲ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਨਾਲ, ਕੁਝ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਅਜਿਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਸਮਾਜਿਕ ਰੁਤਬੇ ਦੇ ਆਧਾਰ ‘ਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੂਜਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਉੱਚੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ‘ਤੇ ਬਿਠਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਥਾਨਾਂ ‘ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਇਸ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਸਮਾਜਿਕ ਦਰਜਾ ਅਤੇ ਹੈਸੀਅਤ ਉੱਚੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਹਿ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪਾਸੰਗੂ ਦੀਆਂ ਵਾਧੂ ਥਾਵਾਂ ਦੇਣ ਪਿੱਛੇ ਮਕਸਦ ਤੁਫ਼ਾਨੀ ਹਵਾਵਾਂ ਵਿਚ ਕੰਬਦੇ ਲੇਲੇ ਨੂੰ ਠੰਢ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉੱਪਰ ਦੱਸੀ ਗਈ ਉਲਟ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੋਰ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਉਹ ਸਿਧਾਂਤ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ, ਪਹਿਲਾਂ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਸੀ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅੰਕੜਾ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ

ਕਿੰਨੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸਿੰਗੂ (ਪਾਸਰੂ) ਸਥਾਨਾਂ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਵਾਧੂ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਵਾਧੂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਉਲਟ ਅਨੁਪਾਤ ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਸਮਾਜਿਕ ਸਥਿਤੀ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਸਮੇਂ ਉਸ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸਥਿਤੀ, ਆਰਥਿਕ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਅਤੇ ਵਿੱਦਿਅਕ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਸੰਭਵ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਹੋਰ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨਾਲ ਵੀ ਨਿਆਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸੁਲ੍ਹਾ-ਸਫਾਈ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਹੋ ਸਕੇਗੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ।

12. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇ ਹਨ ਚੋਣ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਵੋਟਿੰਗ ਅਧਿਕਾਰ।

ਸੱਜਣੇ, ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਾਡੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਕੀ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ? ਹਲਕੇ ਦੀ ਰਚਨਾ ਬਾਰੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਦੋ ਵਿਕਲਪ ਹਨ। ਪਹਿਲੀ ਵੱਖਰੀ ਚੋਣ ਹਲਕਿਆਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਵਾਲੇ ਸਾਂਝੇ ਹਲਕਿਆਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ‘ਤੇ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਵਿੱਚ ਮਤਭੇਦ ਹਨ। ਵੱਡੀ ਆਬਾਦੀ ਵੱਖਰੇ ਹਲਕਿਆਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਸਾਂਝੇ ਹਲਕਿਆਂ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰਾ ਵੀ ਸਾਡੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵੋਟ ਪਾਉਣਗੇ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੋਣਗੇ। ਮੈਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਡਰ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹੈ। ਪਰ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਕੈਦ ਕਰਨਾ ਹੀ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦਾ ਰਸਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਕਲਪ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਬਾਲਗ ਵੋਟਿੰਗ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਵੋਟਿੰਗ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਧਾਓ।

ਇਸ ਲਈ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਵੋਟਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵੋਟਾਂ ਪਾਉਣ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਬਾਲਗ ਵੋਟਿੰਗ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਮੰਗ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਮੈਂ ਅੱਗੇ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜੇਕਰ ਬਾਲਗ ਵੋਟਿੰਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਲਈ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਰੱਖ ਕੇ ਸਾਂਝੇ ਹਲਕਿਆਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

13. ਇਸ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਇੱਕ ਹੋਰ ਗੱਲ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਦੇਸ਼ ਜਾਤਾਂ, ਫਿਰਕਿਆਂ ਅਤੇ ਸੰਪਰਦਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਤੀ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਇਹ ਦੇਸ਼ ਇੱਕਮੁੱਠ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਸ਼ਾਸਨ ਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਹਕੀਕਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ‘ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪਰ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਵੀ ਬੇਸ਼ੱਕ ਇਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫਿਰਕੇ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਹਾਵੀ ਹੋ ਕੇ ਆਏ ਹਨ। ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਜਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡੇ ਹੋਏ ਹਾਂ, ਪਰ ਸਾਡਾ ਟੀਚਾ ਅਖੰਡ ਭਾਰਤ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਾਖ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇੱਕ ਗੱਲ ਸਾਡੇ ਸਮਝ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਬੰਧੀ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵੀ ਧਿਆਨ ਰੱਖਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਭਾਰਤ ਦੀ ਏਕਤਾ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਨਾ ਬਣਨ। ਜੇ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਉੱਤੇ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜੇ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਨ, ਉਹ ਸੱਚ ਹਨ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੋ। ਸਾਵਧਾਨ ਰਹੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਵਿਤਕਰੇ ਦੇ ਪਾੜੇ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਾਨੂੰ ਉਮੀਦ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਤਕਰੇ ਦੇ ਇਸ ਪਾੜੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੁਲ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਜਾਵੇ। ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦਾ

ਇਹ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ। ਪਰ ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀਆਂ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਪਵਿੱਤਰ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕਜੁੱਟ ਕਰਨ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿਚ ਰੁਕਾਵਟ ਨਾ ਬਣਨ। ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਤੋਂ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਂਝੇ ਹਲਕਿਆਂ ਅਤੇ ਰਾਖਵੀਆਂ ਸੀਟਾਂ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਵੱਖਰੇ ਹਲਕਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹੱਲ ਹੈ।

14. ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਗੱਲ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨਾਲੋਂ ਇਕ ਚੀਜ਼ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਤੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਰਾਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਕਾਬੂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪਰ ਇਹ ਇਕੋ ਇਕ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਸ ਲਈ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਲਈ ਉਤਾਵਲਾ ਹੈ। ਕੰਮ ਦੀ ਕਾਹਲੀ ਜਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਕਾਰਨ ਕਈ ਵਾਰ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਵੀ ਇਕਸਾਰਤਾ ਨਾਲ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਨਤਾ ਦੀ ਭਲਾਈ ਇਸ ਗੱਲ ‘ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਢੁਕਵੇਂ ਫੈਸਲੇ ਦੇਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਉਸ ਸੰਦਰਭ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਪੱਖ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਵਰਗੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਫੈਸਲੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਇੱਕ ਕੁਲੀਨ ਜਾਤੀ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਰਗ ਦੀ ਅਨੁਚਿਤ ਅਤੇ ਅਨੁਪਾਤਕ ਤਰੱਕੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਵੱਡੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਸਹੀ ਹੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਸਮੇਤ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਸਾਨੂੰ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਅਨੁਪਾਤ ਦੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਇੱਕ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਬਦਲ ਕੇ ਇਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕੈਬਨਿਟ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਪਰ ਕਿਉਂਕਿ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੀ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅੱਜ ਇਸਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਦੀਵੀ ਮੰਗ ਕਰਨੀ ਕਿਉਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਅਤੇ ਸਾਈਮਨ ਕਮਿਸ਼ਨ

15. ਮੈਂ ਤੁਹਾਡਾ ਧਿਆਨ ਇਸ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਸਵਰਾਜ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀਆਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਹੁਣ ਮੈਂ ਸਾਈਮਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਾਂਗਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸਾਈਮਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤਹਿਤ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਾਰੇ ਹਮਦਰਦੀ ਨਾਲ ਸੋਚਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਥ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸਾਈਮਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਅਸਲ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਖਿੱਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਂਜ, ਉਸ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਬਾਰੇ ਹੀ ਸੋਚਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦਲਿਤਾਂ ਨੂੰ ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਭਰਨ ਦੇ ਸਥਾਨਾਂ ਉੱਤੇ ਦਿੱਕਤਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਇਸ ਬਦਕਿਸਮਤ ਵਰਗ ਨੂੰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤਸੀਹੇ ਝੱਲਣੇ ਪੈਂਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਇਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ ਸਾਈਮਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਦਲਿਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਨੂੰ ਮਾਂਟਫੋਰਡ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਸਮਝਿਆ ਸੀ। ਪਰ, ਬੜੇ ਅਫਸੋਸ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸਾਈਮਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਬੇਹੱਦ ਨਿਰਾਸ਼ਾਜਨਕ ਹਨ।

16. ਤੁਸੀਂ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ਕਿ ਅੱਜਕੱਲ੍ਹ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਤੁਹਾਡੀ

ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮੁਸੀਬਤ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਲੰਘੇ ਹਨ, ਨਾਮਜ਼ਦ ਕਰਨ ਦੀ ਇਸ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੀਆਂ ਖਾਮੀਆਂ ਵੱਲ ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਖੁਸ਼ੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਾਈਮਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਬਿਹਤਰ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਚੁਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇਸ ਵਿਧੀ ਦੁਆਰਾ ਸਾਡੇ ਤੋਂ ਖੋਹ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਯੁਕਤ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਜਾਦੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਹੌਲ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਅਫਸੋਸ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਸਾਈਮਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਇਸ ਭੈੜੀ ਪ੍ਰਥਾ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਅੱਜ ਵੀ ਉਹ ਉਸੇ ਗੱਲ ਪੁਰਾਣੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਿੰਬੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਕਿ ਜੇਕਰ ਚੋਣ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਯੋਗ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੇ ਤਾਂ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇੰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਸਾਈਮਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਦਾ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਦੀ ਅਚਨਚੇਤ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਵੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਰਾਖਵਾਂ ਮਾਪ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚਣ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਮਾਂ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਸਾਈਮਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਮੁੱਖ ਯੋਜਨਾ ਵੀ ਪ੍ਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂ ਅਹੁਦਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਖਦਿਆਂ ਸਾਂਝੇ ਹਲਕਿਆਂ ਰਾਹੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਚੁਣੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਜੇ ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਾਡੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਸੁਧਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਪਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬੇਤੁਕੀ ਸ਼ਰਤ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸੂਬੇ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਤੋਂ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਲੜ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਵਿਧੀ ਅਸਵੀਕਾਰਨਯੋਗ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਮਿਲਦਾ ਜੁਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਦੇਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਹੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਰਾਜਪਾਲ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਹੀ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਜਿਹਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇਣ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਹਲਕਿਆਂ ਸਬੰਧੀ ਚੋਣ ਦਾ ਇਹ ਤਰੀਕਾ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਸਰਲ ਤਰੀਕਾ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਵਿਅੰਜਨ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨਾਲ ਹੀ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹੜੇ ਕਾਰਕਾਂ ‘ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਾਈਮਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਦੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕਰਕੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜੇਕਰ ਉਹ ਯੋਗ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਅਜਿਹੀ ਸਲਾਹ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਦੇਣ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਦੋਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜੇਕਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਲੈਣ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਭਾਵੇਂ ਕਿੰਨੀ ਵੀ ਅਣਸੁਖਾਵੀਂ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਕਈ ਫਰਜ਼ੀ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਸਿਰਫ਼ ਆਪਣੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਲੈਣ ਲਈ ਹੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਜੇਕਰ ਦੂਜਾ ਤਰੀਕਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਗੰਦੀ ਲਾਲ ਫੀਤਾਸ਼ਾਹੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਮਮਲਤਦਾਰ ਜਾਂ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਕੋਈ ਬੌਧਿਕ ਨੀਤੀ ਅਪਣਾਉਣੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਫਸਰਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਤੁਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ। ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਅਤੇ ਮਮਲਤਦਾਰ ਕਿਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਲੋਕ ਹਨ? ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਅਤੇ ਦਲਿਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਲੋਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਕੀ ਹੈ? , ਤੁਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਹ ਜਾਣਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾ ਸਕਦੇ ਹੋ ਕਿ ਇਹ ਲੋਕ ਕਿਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ ਦੇਣ ਲਈ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਨਗੇ।

ਸਾਲ ਦੀ ਤੀਜੀ ਕੌਮੀ ਲੋਕ ਅਦਾਲਤ 13 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਦਾਣਾ ਮੰਡੀ ਬੰਗਾ ਵਿਖੇ ਟਰੱਸਟ ਵੱਲੋਂ 12ਵਾਂ ਸੰਤ ਸੰਮੇਲਨ ਤੇ ਕੀਰਤਨ ਦਰਬਾਰ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 10 ਸਤੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਹੁ ਸ਼ਿ ਆ ਰ ਪੁ ਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ) ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵੱਲੋਂ ਮੈਂਬਰ ਸਕੱਤਰ, ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਐਸ.ਏ.ਐਸ ਨਗਰ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਮਿਤੀ 13 ਸਤੰਬਰ, 2025 ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪੱਧਰ ਅਤੇ ਸਬ ਡਵੀਜ਼ਨ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਸਾਲ-2025 ਦੀ ਤੀਜੀ ਕੌਮੀ ਲੋਕ ਅਦਾਲਤ ਲਗਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ

ਦਿੰਦਿਆਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ-ਕਮ-ਚੇਅਰਮੈਨ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਰਜਿੰਦਰ ਅਗਰਵਾਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਲੋਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਸਿਵਲ ਕੇਸ, ਰੈਂਟ ਕੇਸ, ਐਮ.ਏ.ਸੀ. ਟੀ ਕੇਸ, ਅਪਰਾਧਿਕ ਕੰਪਾਉਂਡੇਬਲ ਕੇਸ, ਮਾਲੀਆ ਕੇਸ, 138 ਨੈਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਇੰਸਟ੍ਰਮੈਂਟ ਐਕਟ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਮਾਮਲੇ, ਲੇਬਰ ਮਾਮਲੇ, ਬੈਂਕ ਕੇਸ (ਲੰਬਿਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀ-ਲਿਟੀਗੇਟਿਵ) ਟੈਲੀਕਾਮ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਕੇਸ, ਪਾਣੀ ਦੇ ਬਿੱਲ (ਗੈਰ-ਕੰਪਾਉਂਡੇਬਲ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ), ਬਿਜਲੀ ਦੇ

ਬਿੱਲ (ਗੈਰ-ਕੰਪਾਉਂਡੇਬਲ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ) ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਾਉਣ ਸਬੰਧੀ ਕੇਸ ਰੱਖੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਲੋਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਕਚਹਿਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪੈਡਿੰਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰੀ-ਲੀਟਿਗੇਟਿਵ ਦੇਵੇ ਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਰੱਖੇ ਜਾਣਗੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੀ.ਜੇ.ਐਮ-ਕਮ-ਸਕੱਤਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਨੀਰਜ ਗੋਇਲ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿਚ ਕੇਸ ਲਗਾਉਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਧਨ

ਦੀ ਬੱਚਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਫ਼ੈਸਲੇ ਨੂੰ ਦੀਵਾਨੀ ਡਿਕਰੀ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ। ਲੋਕ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫ਼ੈਸਲਾ ਅੰਤਿਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਅਪੀਲ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦੀ। ਇਸ ਲਈ ਲੋਕ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕ ਅਦਾਲਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕਰਵਾ ਕੇ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ।

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 10 ਸਤੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਬੰਗਾ: (ਚਰਨਜੀਤ ਸੱਲੂ)) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਵੈੱਲਫੇਅਰ ਟਰੱਸਟ ਸਰਕਲ ਬੰਗਾ ਵਲੋਂ ਦਾਣਾ ਮੰਡੀ ਬੰਗਾ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਸ਼. ਭ. ਸ. ਨਗਰ ਵਿਖੇ 12ਵਾਂ ਮਹਾਨ ਸੰਤ ਸੰਮੇਲਨ ਤੇ ਕੀਰਤਨ ਦਰਬਾਰ ਅਮਰ ਸ਼ਹੀਦ ਸੰਤ ਰਾਮਨੰਦ ਜੀ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ, ਸ੍ਰੀ 108 ਸੰਤ ਨਿਰੰਜਨ ਦਾਸ ਜੀ ਗੱਦੀ ਨਸ਼ੀਨ ਡੇਰਾ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਦਾਸ ਜੀ ਸੱਚ ਖੰਡ ਬੱਲਾਂ ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਹੇਠ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਸੰਤ ਸੰਮੇਲਨ ਦੇ ਆਰੰਭ ਵਿੱਚ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਬਾਣੀ ਦੇ ਸੰਪੂਰਨ ਜਾਪ ਕਰਵਾਏ ਗਏ। ਉਪਰੰਤ ਕੀਰਤਨ ਦਰਬਾਰ ਦੀ ਆਰੰਭਤਾ ਭਾਈ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਕੇਹਪੁਰੀ ਦੇ ਜਥੇ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਪਰੰਤ ਢਾਡੀ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਉੜਾਪੜ

ਦੇ ਢਾਡੀ ਜਥੇ ਵੱਲੋਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਇਤਿਹਾਸ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ। ਇਸ ਸੰਤ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿੱਚ ਸਰਵ ਸ੍ਰੀ 108 ਸੰਤ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦਾਸ ਜੀ ਡੇਰਾ ਸੰਗਤ ਪੁਰ, ਸੰਤ ਲੇਖ ਰਾਜ ਜੀ ਨੂਰਪੁਰ, ਸੰਤ ਹਰਵਿੰਦਰ ਦਾਸ ਜੀ ਡੇਰਾ ਈਸਪੁਰ, ਸੰਤ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਦਾਸ ਜੀ ਡੇਰਾ ਢੱਡੇ, ਸਾਈਂ ਬਾਬਾ ਪੱਪਲ ਸ਼ਾਹ ਜੀ ਆਦਿ ਸੰਤ ਮਹਾਂਪੁਰਸ਼ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸ਼ਨ ਦਿਦਾਰੇ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਵਚਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਅਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ।

, ਰਾਮ ਸਿੰਘ ਢਾਹਾਂ, ਡਾ.ਰਾਮ ਲਾਲ ਸਿਧੂ, ਮਹਾਂ ਚੰਦ ਹੀਉਂ, ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਹੜੇਵਾਲ, ਜੇਗਾ ਸਿੰਘ ਜੀਦੇਵਾਲ, ਸਤਵਿੰਦਰ ਜੱਬੇਵਾਲ, ਗੁਰਦੀਪ ਹੀਉਂ, ਡਾ. ਗੁਰਨਾਮ ਚੰਦੜ, ਤਰਸੇਮ ਗੁਣਾਚੌਰ, ਪਾਲ ਮਜਾਰੀ, ਮਦਨ ਗੋਪਾਲ ਖਟਕੜ ਖੁਰਦ, ਰੇਸ਼ਮ ਸਿੰਘ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਦਰਸ਼ਨ ਮਿਸਤਰੀ, ਤਰਸੇਮ ਗੁਣਾਚੌਰ, ਪਰਮਜੀਤ ਮਹਾਲੋਂ, ਅਮਰਜੀਤ ਖਟਕੜ ਖੁਰਦ, ਪਿਆਰਾ ਲਾਲ ਹੀਉਂ, ਵਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ, ਗੁਰਮੀਤ ਹੀਉਂ, ਆਦਿ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੋਗਦਾਨ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਸਰਵ ਸ੍ਰੀ ਪਰਵੀਨ ਬੰਗਾ ਬਸਪਾ ਆਗੂ, ਹਲਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਡਾ. ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਸੁੱਖੀ, ਸੋਹਣ ਲਾਲ ਢੰਡਾ, ਹਰਜੋਤ ਲੋਹਟੀਆ, ਕੁਲਜੀਤ ਸਰਹਾਲ, ਬਲਵੀਰ ਕਰਨਾਣਾ (ਸਾਰੇ ਆਪ ਆਗੂ) ਆਦਿ ਨੇ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਭਰੀ। ਇਸ ਸੰਮੇਲਨ ਵਿਚ ਸੰਗਤਾਂ ਲਈ ਗੁਰੂ ਦਾ ਅਟੁੱਟ ਲੰਗਰ ਵਰਤਾਇਆ ਗਿਆ।

ਇਨਕਲਾਬੀ ਕਵੀ ਪਾਸ਼ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜਾ ਮਨਾਇਆ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 10 ਸਤੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਜਲੰਧਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੁੰਗੜਾ) ਇਨਕਲਾਬੀ ਕਵੀ ਪਾਸ਼ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜੇ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ ਜਲੰਧਰ ਨੇ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰੀ ਕੋਛੜ ਦੀ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਹੇਠ ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਵਿਸਾਖਾ ਸਿੰਘ ਦਦੇਹਰ ਸਾਹਿਬ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਮੋਮਬੱਤੀਆਂ ਜਗਾ ਕੇ ਮਨਾਇਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ‘ਤੇ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ

ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਪ੍ਰਿਥੀਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮਾੜੀਮੇਘਾ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਸਕੱਤਰ ਬਾਉ ਚਰੰਜੀਲਾਲ ਕੰਗਣੀਵਾਲ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨਕਲਾਬੀ ਕਵੀ ਪਾਸ਼ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਤੇ ਗੀਤ ਸਦਾ ਅਮਰ ਰਹਿਣਗੇ। ਪਾਸ਼ ਦੇ ਗੀਤ ਇਨਕਲਾਬੀਆਂ ਲਈ ਚਾਨਣ ਮੁਨਾਰਾ ਅਤੇ ਸਦਾ ਬਹਾਰ ਹਨ। ਪਾਸ਼

ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਗੀਤ ਲਿਖੇ ਤੇ ਸਟੇਜਾਂ ‘ਤੇ ਗਾਏ ਹਨ। ਗੀਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਕੰਮੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਕਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਲੁਟੇਰੇ ਅਮੀਰਾਂ ਅੱਗੇ ਹੱਥ ਨਾ ਜੋੜਣ ਸਗੋਂ ਇੰਨਾਂ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਤਰੀ ਹਥੋੜੇ ਦੇ ਝੰਡੇ ਫੜ ਕੇ ਕਿਰਤੀਆਂ ਦਾ ਰਾਜ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਾਇਮ ਕਰਨਾ। ਆਗੂਆਂ ਨੇ

ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਵਾਰ ਗ਼ਦਰੀ ਬਾਬਿਆਂ ਦਾ ਮੇਲਾ 30, 31 ਅਕਤੂਬਰ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਗ਼ਦਰੀ ਗੁਲਾਬ ਕੌਰ ਦੀ 100ਵੀਂ ਬਰਸੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੇਲੇ ਦੇ ਲੰਗਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਗ਼ਦਰੀ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਬਿਲਗਾ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਕੁਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੰਘੇੜਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਯਾਦਗਾਰ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਰਾਜਿੰਦਰ ਮੰਡ ਐਡਵੋਕੇਟ ਤੇ ਪੰਜ ਆਬ ਵਾਲਾ ਕੇਸਰ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ।

ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਵੈਲਫੇਅਰ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ (ਪਹਿਲਵਾਨ) ਰਜਿ: (ਪਾਵਰ ਕਾਮ ਅਤੇ ਟਰਾਂਸਕੋ)

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 10 ਸਤੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਪਟਿਆਲਾ 10—09—2025 : ਅੱਜ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਵੈਲਫੇਅਰ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਲ ਪਟਿਆਲਾ ਦੀ ਭਰਵੀਂ ਮੀਟਿੰਗ ਸ਼. ਸ਼ਿਵਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸਰਕਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਿੱਚ ਜਥੇਬੰਦੀ ਦੇ ਮੁੱਖ ਦਫ਼ਤਰ ਪੀ—3, 66 ਕੇ.ਵੀ. ਗਰਿਡ ਕਲੋਨੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਹੋਈ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰੈਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਬੀ.ਐਸ. ਸੇਖੋਂ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਹੜ੍ਹਾ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਤਬਾਹੀ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ

ਪੰਜਾਬ ਲਈ 1600 ਕਰੋੜ ਦੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਨੂੰ ਮੁੱਢੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਘੱਟੋ—ਘੱਟ 20000/—ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਵੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਹੜ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟੋ—ਘੱਟ 50 ਲੱਖ ਰੁਪਏ, ਮਕਾਨਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ 5 ਲੱਖ, ਮਾਰੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਘੱਟੋ—ਘੱਟ 50 ਲੱਖ ਰੁਪਏ, ਮਕਾਨ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ 5

ਲੱਖ, ਮੱਝਾਂ ਅਤੇ ਗਾਵਾਂ ਜੋ ਮਰ ਗਈਆਂ ਹਨ ਉਹਨਾਂ ਲਈ 50000—50000 ਰੁਪਏ ਖਰਾਬ ਫਸਲਾਂ ਲਈ ਵੀ 50000 ਰੁਪਏ ਮਕਾਨਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ 25000 ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ। ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਾਵਰ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਪੀ.ਐਸ.ਈ.ਬੀ. ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਜੁਆਇੰਟ ਫੋਰਮ, ਬਿਜਲੀ ਏਕਤਾ ਮੰਚ, ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਵੈਲਫੇਅਰ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੀ

ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਅਤੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਪੂਰੀ ਹੋਈਆਂ ਸਹਿਮਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ 13 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਟ ਬਕਾਇਆ ਮਹਿੰਗਾਈ ਭੱਤੇ ਦੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਵਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਬੀ.ਐਸ. ਸੇਖੋਂ, ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਸਿਆਣਾ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਐਸ.ਡੀ.ਓ., ਰਛਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਅਜਮੇਰ ਸਿੰਘ, ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ, ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ, ਰਤਨ ਅਨਮੋਲ ਸਿੰਘ, ਸਰਬਜੀਤ ਲੰਗ, ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਜਗਵਿੰਦਰ ਲੰਗ, ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ, ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੱਪੀ, ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ, ਬਲਿਹਾਰ ਸਿੰਘ, ਆਦਿ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ।

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 10 ਸਤੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਮਾਨਸਾ, 10 ਸਤੰਬਰ: ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਵਜੋਤ ਕੌਰ, ਆਈ.ਏ.ਐਸ. ਨੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਦਿਆਂ ਜਨਤਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਿਵਾਰਣ ਪੋਰਟਲ ਅਤੇ ਈ ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮੁੱਚੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੋਰਟਲ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਅੰਦਰ ਕਰਨ

ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਈ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਪੀ.ਜੀ.ਆਰ.ਐਸ. ਪੋਰਟਲ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਖੱਜਲ ਖੁਆਰੀ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਈ ਸੇਵਾ ਜਾਂ ਪੀ.ਜੀ.ਆਰ.ਐਸ ਪੋਰਟਲ 'ਤੇ ਅਰਜ਼ੀਆਂ/ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਬਕਾਇਆ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਨਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਨਵਜੋਤ

ਕੌਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਭਾਗ ਕੋਲ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਆਨਲਾਈਨ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਭੇਜ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਸਮੇਂ-ਸਿਰ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਪੋ-ਆਪਣਾ ਪੋਰਟਲ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਪਹਿਲ ਦੇ

ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੈੱਕ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪੋਰਟਲ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਖੁਦ ਆਪਣੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਵੀ ਇਸ ਦੀ ਮੋਨੀਟਰਿੰਗ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਢਿੱਲ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਐਸ.ਡੀ. ਐਮ. ਬੁਢਲਾਡਾ ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਮਾਨਸਾ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਫ਼ਸਰ ਵਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਟਿਵਾਣਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਰਾਣੀ ਕੌਰ ਫਰਵਾਹੀ ਅੱਜ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਛੱਡ ਕੇ ਬਸਪਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਈ --ਕਰੀਮਪੁਰੀ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 10 ਸਤੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਮਾਨਸਾ(ਚਰਨਜੀਤ ਸੱਲੂ)ਅੱਜ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਜਿਲਾ ਮਾਨਸਾ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ ! ਡਾ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਕਰੀਮਪੁਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਪੰਜਾਬ ਜੀ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰਾਣੀ ਕੌਰ ਫਰਵਾਹੀ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਸਮੇਤ ਅੱਜ

ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਏ, ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਤੇ

ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆ ਕਿਹਾ ਰਾਣੀ ਕੌਰ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਨਾਲ ਬਸਪਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਮਿਲੇਗੀ ਤੇ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਸਨਮਾਨ ਮਿਲੇਗਾ ! ਇਸ ਟਾਈਮ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਾਨਸਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਜਾਨ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਸਰਦੂਲਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਮਾਨਸਾ ਹਲਕੇ ਦੀ ਪੂਰੀ ਟੀਮ ਹਾਜ਼ਰ ਸੀ

ਸੀਪੀ ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਚੁਣੇ ਗਏ ਭਾਰਤ ਦੇ 15ਵੇਂ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ, ਆਰਐੱਸਐੱਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਰਹੇ ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਕਿਵੇਂ ਵੱਡੇ ਅਹੁਦੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੇ

ਐਨਡੀਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸੀਪੀ ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਅਗਲਾ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਹੋਈਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 452 ਵੋਟਾਂ ਪਈਆਂ।

ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣ ਲਈ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪੀਸੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸ਼ਾਮ 6 ਵਜੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੁੱਲ 767 ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣ ਲਈ ਵੋਟ ਪਾਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 752 ਨੂੰ ਵੈਧ ਅਤੇ ਬਾਕੀ 15 ਨੂੰ ਅਵੈਧ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਜਸਟਿਸ ਬੀ ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਰੈਂਡੀ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ। ਐਨਡੀਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸੀਪੀ ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਅਗਲਾ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਹੋਈਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 452 ਵੋਟਾਂ ਪਈਆਂ।

ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣ ਲਈ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪੀਸੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਸ਼ਾਮ 6 ਵਜੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੁੱਲ 767 ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣ ਲਈ ਵੋਟ ਪਾਈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 752 ਨੂੰ ਵੈਧ ਅਤੇ ਬਾਕੀ 15 ਨੂੰ ਅਵੈਧ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਜਸਟਿਸ ਬੀ ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਰੈਂਡੀ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਗਿਣਤੀ ਐਨਡੀਏ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਸੀਪੀ ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਦੀ ਜਿੱਤ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਯਕੀਨੀ ਮੰਨੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਅਟਕਲਾਂ ਸਨ ਕਿ ਕਰਾਸ ਵੋਟਿੰਗ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਬੀ ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਰੈਂਡੀ ਨੂੰ ਫਰਸਟ ਪ੍ਰੈਫਰੈਂਸ ਦੀਆਂ 300 ਵੋਟਾਂ

ਮਿਲੀਆਂ ਅਤੇ ਸੀਪੀ ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਨੂੰ 452 ਵੋਟਾਂ ਮਿਲੀਆਂ।

ਪੀਸੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੀਪੀ ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਨੂੰ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪੀਸੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਪ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣ ਲਈ ਕੁੱਲ 98.2 ਫੀਸਦੀ ਵੋਟਿੰਗ ਹੋਈ।

ਨੈਸ਼ਨਲ ਡੈਮੋਕਰੇਟਿਕ ਅਲਾਇੰਸ (ਐਨਡੀਏ) ਨੇ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਸੀਪੀ ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਨੂੰ ਉਪ-ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣ ਲਈ ਆਪਣਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜਦਕਿ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਸਾਬਕਾ ਜੱਜ ਬੀ ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਰੈਂਡੀ ਨੂੰ ਉਪ-ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਚੋਣ ਲਈ ਆਪਣਾ ਉਮੀਦਵਾਰ ਐਲਾਨਿਆ ਸੀ।

ਖ਼ਬਰ ਏਜੰਸੀ ਏਐੱਨਆਈ ਮੁਤਾਬਕ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਮੈਂਬਰ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖ਼ਾਲਸਾ ਅਤੇ ਅਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਚੋਣ ਦਾ ਬਾਈਕਾਟ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸੀ. ਪੀ. ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਕੌਣ ਹਨ?

ਚੰਦਰਪੁਰਮ ਪੋਨਨੁਸਾਮੀ (ਸੀ. ਪੀ.) ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਆਗੂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਰਹੇ ਹਨ।

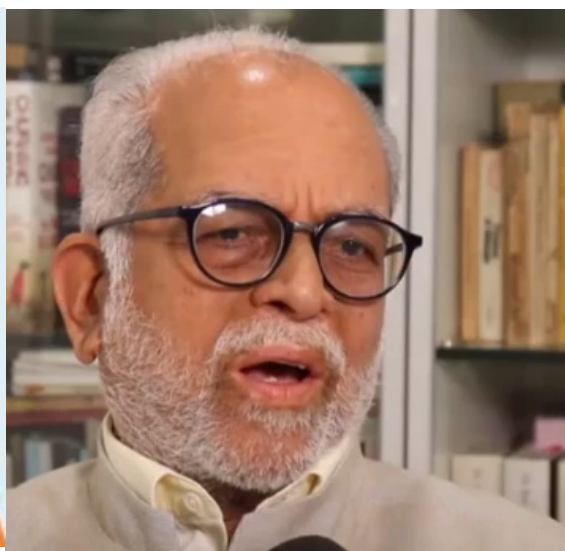
ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਹਨ।

ਉਹ ਦੋ ਵਾਰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਰਹਿ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਤਮਿਲਨਾਡੂ ਇਕਾਈ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਜੋਂ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ।

ਸੀ. ਪੀ. ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਨੇ ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਭਾਜਪਾ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹੈ। ਉਹ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੇ ਕੋਇਮਬਟੂਰ ਤੋਂ ਦੋ ਵਾਰੀ ਲੋਕ ਸਭਾ ਲਈ ਚੁਣੇ ਗਏ ਸਨ।

ਸੀ ਪੀ. ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ, ਬੀ. ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਰੈਂਡੀ

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇੱਥੇ 1998 ਅਤੇ 1999 ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਾਰ ਜਿੱਤ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ। ਪਰ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 2004, 2014 ਅਤੇ 2019 ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਤਿੰਨ ਵਾਰੀ ਕੋਇਮਬਟੂਰ ਤੋਂ ਹਾਰ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਸੀ।

ਫ਼ਰਵਰੀ 2023

ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਝਾਰਖੰਡ ਦਾ ਰਾਜਪਾਲ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਝਾਰਖੰਡ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਰਹਿੰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੇਲੰਗਾਣਾ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਅਤੇ ਪੁਡੁਚੇਰੀ ਦੇ ਉਪ ਰਾਜਪਾਲ ਦਾ ਵਾਧੂ ਕਾਰਜ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜੁਲਾਈ 2024 ਵਿੱਚ ਉਹ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਬਣੇ।

ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਜੀਵਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਅੰਦੋਲਨਾਂ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਸੀ।

ਸਾਲ 2007 ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੇ ਸੂਬਾ ਮੁਖੀ ਸਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ 93 ਦਿਨਾਂ ਦੀ 19,000 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੰਬੀ ‘ਰਥ ਯਾਤਰਾ’ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਯਾਤਰਾ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਨਦੀਆਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ, ਅੱਤਵਾਦ, ਸਮਾਨ ਨਾਗਰਿਕ ਅਧਿਕਾਰ, ਅਛੂਤਤਾ ਅਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਵਰਗੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਵੱਲ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ।

ਆਰਐਸਐਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਰਗਰਮ ਰਾਜਨੀਤੀ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜਭਵਨ ਦੀ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ‘ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਤਾਬਕ, ਸੀਪੀ ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਦਾ ਜਨਮ 20 ਅਕਤੂਬਰ 1957 ਨੂੰ ਤਮਿਲ ਨਾਡੂ ਦੇ ਤਿਰੂਪੁਰ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਿਜ਼ਨਸ ਐਡਮਿਨਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਡਿਗਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਰਾਧਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਆਰਐਸਐਸ ਦੇ ਇੱਕ ਸਵੈਮਸੇਵਕ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 1974 ਵਿੱਚ ਉਹ ਭਾਰਤੀ ਜਨਸੰਘ ਦੀ ਰਾਜ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਬਣੇ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਯਾਤਰਾ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸੀ, ਜੋ

ਨਿੱਜੀ ਸਕੂਲ 30 ਸਤੰਬਰ ਤੱਕ ਫਾਇਰ ਤੇ ਬਿਲਡਿੰਗ ਸੇਫਟੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਕਰਵਾਉਣ ਜਮ੍ਹਾਂ ,,-ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰੀ

ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਹੇਵਗੀ ਰੱਦ, ਫਾਇਰ ਤੇ ਬਿਲਡਿੰਗ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਾ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੇ 23 ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਜਾਰੀ

ਮਾਨਸਾ, 10 ਸਤੰਬਰ: (ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਪਮਾਰ)

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫ਼ਸਰ (ਐਲੀਮੈਂਟਰੀ ਸਿੱਖਿਆ) ਮੰਜੂ ਬਾਲਾ ਨੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਸਾਲ 2025-26 ਦੇ ਫਾਇਰ ਸੇਫਟੀ ਤੇ ਬਿਲਡਿੰਗ ਸੇਫਟੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ 30 ਸਤੰਬਰ ਤੱਕ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਰ.ਟੀ.ਈ. ਐਕਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰ ਇੱਕ ਸਕੂਲ ਨੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖ਼ਤਮ ਹੋਣ ‘ਤੇ ਹਰ

ਸਾਲ ਇਹ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਮਾਨਤਾ ਰੱਦ ਜਾਂ ਜ਼ੁਰਮਾਨਾ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਬੱਛੇਆਣਾ, ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਕੋਟ ਧਰਮੂ, ਮਦਰ ਡਿਵਾਈਨ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਮੱਤੀ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਯੋਗੇਸ਼ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਸਕੂਲ ਮਾਨਸਾ, ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਡੇਅ ਬੋਰਡਿੰਗ ਸਕੂਲ ਦਿਆਲਪੁਰਾ, ਆਦਰਸ਼ ਮਾਡਲ ਸਕੂਲ ਬੁਢਲਾਡਾ, ਬੀ.ਐਨ. ਗੁਰੂਕੁਲ

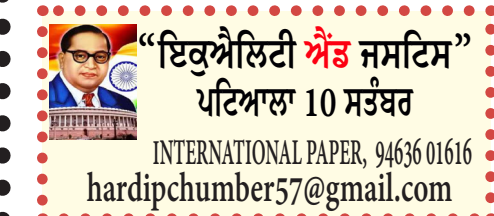
ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸਕੂਲ ਬੁਢਲਾਡਾ, ਪਟਿਆਲਾ ਕਾਨਵੈਂਟ ਸਕੂਲ ਬੋਹਾ, ਸੰਤ ਕਬੀਰ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਜੋਗਾ, ਬਰਾਈਟ ਫਿਊਚਰ ਮਿਡਲ ਸਕੂਲ ਮਾਨਸਾ, ਹੌਲੀ ਹਾਰਟ ਮਿਡਲ ਸਕੂਲ ਮਾਨਸਾ ਖੁਰਦ, ਰੌਇਲ ਗਲੇਬਲ ਸਕੂਲ ਖਿਆਲਾ ਕਲਾਂ, ਮੁਨਸ਼ੀ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਬੈਰਾ ਖੁਰਦ, ਬੀ.ਐਸ.ਡੀ. ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਮੀਰਪੁਰ ਖੁਰਦ, ਪੁਲਿਸ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਤਾਮਕੋਟ, ਮੈਰੀ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਮੱਤੀ, ਬਾਬਾ ਜੋਗੀ ਪੀਰ ਸਕੂਲ ਰੱਲਾ, ਐਸ. ਆਰ. ਐਸ. ਐਮ. ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਘੁਰਕਣੀ,

ਅਨਮੋਲ ਪਬਲਿਕ ਸਕੂਲ ਸਰਦੂਲਗੜ੍ਹ, ਗਿਆਨ ਦੀਪ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਸਰਦੂਲਗੜ੍ਹ, ਹੌਲੀ ਹਾਰਟ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਮਾਨਸਾ, ਰੇਜ਼ੀ ਕਿੰਡਰਗਾਰਟਨ ਸਕੂਲ ਮਾਨਸਾ, ਬੀ.ਐਚ.ਐਸ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਬਰਨਾਲਾ ਵੱਲੋਂ ਅਪਡੇਟਡ ਫਾਇਰ ਤੇ ਬਿਲਡਿੰਗ ਸੇਫਟੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਹਨ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਉਕਤ ਸਕੂਲਾਂ ਨੂੰ 30 ਸਤੰਬਰ,ਤੱਕ ਸਬੰਧਤ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀਆਂ ਸਖ਼ਤ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਫਰਾਂਸ ਵਿਚ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਹੋਏ ਸ਼ੁਰੂ

80 ਹਜ਼ਾਰ ਪੁਲਿਸ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਇਨਾਤ, 200 ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ

ਪੈਰਿਸ : ਨੇਪਾਲ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਫਰਾਂਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਬਜਟ ‘ਚ ਕਟੌਤੀ ਖਿਲਾਫ਼ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਇਮੈਨੁਅਲ ਮੈਕਰੌਂ ਦੇ ਅਸਤੀਫ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ 1 ਲੱਖ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋਕ ਬੁੱਧਵਾਰ ਨੂੰ ਸੜਕਾਂ ’ਤੇ ਉਤਰ ਆਏ।

ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਕਈ ਥਾਵਾਂ ’ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ

ਬਲਾਂ ਨਾਲ ਝੜਪ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਕਈ ਥਾਵਾਂ ’ਤੇ ਭੰਨੇਤੋੜ ਅਤੇ ਅੱਗ ਵੀ ਲਗਾਈ ਗਈ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ 80 ਹਜ਼ਾਰ ਪੁਲਿਸ ਕਰਮਚਾਰੀ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤੇ

ਦੇ ਮੁੱਖ ਮਾਰਗਾਂ ਨੂੰ ਕਈ ਵਾਰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਫਰਾਂਸੀਸੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ‘ਚ ਬਜਟ ਹਮੇਸ਼ਾ ਟਕਰਾਅ ਦਾ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਰ ਸਾਲ ਬਜਟ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਕਿਹੜੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਖਰਚ ਵਧਾਏਗੀ ਅਤੇ ਕਿੱਥੇ ਕਟੌਤੀ ਕਰੇਗੀ। ਇਹ ਸੱਤਾਧਾਰੀ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਵਿਚਕਾਰ ਝਗੜੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

‘ਆਸ਼ਾ ਵਰਕਰਾਂ’ ਲਈ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਜਣੇਪਾ ਛੁੱਟੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ : ਹਰਪਾਲ ਚੀਮਾ

ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਮਾਣ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇੱਕ ਠੋਸ ਕਦਮ ਚੁੱਕਦਿਆਂ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਚੀਮਾ ਨੇ ਅੱਜ ਇਥੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਿਹਤ ਮਿਸ਼ਨ (ਐਨਐਚਐਮ) ਅਧੀਨ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਮਾਜਿਕ ਸਿਹਤ ਕਾਰਕੁਨ

(ਏ.ਐਸ.ਐਚ.ਏ) ਅਤੇ ਆਸ਼ਾ ਫੈਸੀਲੀਟੇਟਰ ਹੁਣ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਜਣੇਪਾ ਛੁੱਟੀ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਲਾਭ ਜਣੇਪਾ ਲਾਭ ਐਕਟ, 1961 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਵਿੱਤ

ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਹੁਣ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਮੈਟਰਨਿਟੀ ਬੈਨੀਫਿਟ ਐਕਟ, 1961 ਦੇ ਤਹਿਤ ‘ਆਸ਼ਾ’ ਅਤੇ ‘ਆਸ਼ਾ ਫੈਸੀਲੀਟੇਟਰਾਂ’ ਨੂੰ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਮੈਟਰਨਿਟੀ ਲੀਵ ਦੇਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਦੁਆਬੇ ਵਾਂਗ ਮਾਲਵਾ ਦੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ, ਫਾਜ਼ਿਲਕਾ, ਅਬੋਹਰ, ਜਲਾਲਾਬਾਦ, ਮੁਕਤਸਰ, ਮੋਗਾ, ਕੋਟਕਪੂਰਾ, ਫਰੀਦਕੋਟ, ਬਠਿੰਡਾ, ਮਾਨਸਾ ਬਰਨਾਲਾ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਰੰਗ ਮੱਚ ਤੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਉਭਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਸਮਾਜਿਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਤੇ ਆਰਥਿਕ ਮੁਕਤੀ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿਚ ਇਸ ਖਿੱਤੇ ਦੇ ਕਾਰਜਕਰਤਾਵਾਂ ਵਲੋਂ ਭਰਪੂਰ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਗ਼ਰੀਬ ਗੁਰਬੇ ਧਨਾਢ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਚੁੰਗਲ ਚੌਂ ਨਿਕਲ ਕੇ ਇਨਕਲਾਬੀ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦਾ ਰਾਹ ਫੜ ਰਹੇ ਸਨ। ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿਚ ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਡਾਕਟਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਸ਼ਤਾਬਦੀ ਵਰ੍ਹੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਨਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਸਮਾਰੋਹਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਵਿਚ 18 ਸਤੰਬਰ 1989 ਨੂੰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਸਤਾਰਾਂ ਸੈਕਟਰ ਦੀ ਪਰੇਡ ਗਰਾਊਂਡ ਚ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸੰਮੇਲਨ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੋ ਹੁਣ ਤਕ ਦਾ ਸੱਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸੰਮੇਲਨ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਤੋਂ ਇਕ ਲੱਖ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਬਸਪਾ ਕਾਰਕੁਨਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿਚ ਮਾਲਵਾ ਖੇਤਰ ਦੇ ਕਾਰਜਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਪੁਰਜੋਸ਼ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਬਹੁਜਨ ਨਾਇਕ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਜੀ ਨੂੰ 1,11,11(ਇਕ ਲੱਖ, ਗਿਆਰਾਂ ਹਜ਼ਾਰ, ਇਕ ਸੌ ਗਿਆਰਾਂ) ਰੁਪਏ ਦੀ ਥੈਲੀ ਭੇਟ ਕਰਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸੰਮੇਲਨ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਉਪਰੰਤ ਪੈਪਸੂ ਰੋਡਵੇਜ਼ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (ਪੀ ਆਰ ਟੀ ਸੀ) ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਤੇ ਪੱਛੜੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੰਗਠਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਪ੍ਰਭ ਦਿਆਲ ਮਾਂਡੀਆ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਕੋਟ ਕਪੂਰਾ ਤੋਂ ਗਏ ਉਤਸ਼ਾਹੀ ਕਾਰਜਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਟਰੱਕ ਵਾਪਸੀ ਸਮੇਂ ਘੜ੍ਹਿਆਂ ਲਾਗੇ ਪਲਟ ਗਿਆ ਤੇ ਪੰਜ ਵਰਕਰਾਂ ਸ਼ਾਮ ਲਾਲ ਪੁੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਰੁਲਦੂ ਰਾਮ ਉਮਰ 25 ਸਾਲ ਜਾਤ ਚੁਮਾਰ ਵਾਸੀ ਕੋਟ ਕਪੂਰਾ, ਲੀਲੂ ਰਾਮ ਪੁੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਚੰਦ ਰਾਮ ਉਮਰ 40 ਸਾਲ ਜਾਤ ਚੁਮਾਰ ਵਾਸੀ ਕੋਟ ਕਪੂਰਾ, ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਉਮਰ 22 ਸਾਲ ਜਾਤ ਜੁਲਾਹਾ ਵਾਸੀ ਕੋਟ ਕਪੂਰਾ, ਮੁਲ ਚੰਦ ਪੁੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਨੇਕੀ ਰਾਮ ਉਮਰ 19 ਸਾਲ ਜਾਤ ਚੁਮਾਰ ਵਾਸੀ ਕੋਟ ਕਪੂਰਾ, ਭੀਮ ਸੈਨ ਪੁੱਤਰ ਸ਼੍ਰੀ ਮਾਝੂ ਰਾਮ ਜਾਤ ਪਰਜਾਪਤ ਵਾਸੀ ਕੋਟ ਕਪੂਰਾ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਸਤਪਾਲ ਪ੍ਰਜਾਪਤੀ, ਰੁਲਦੂ ਸਿੰਘ ਮਜ਼੍ਹਬੀ ਸਿੱਖ, ਜੀਤ ਸਿੰਘ

ਮਾਇਆਵਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਪਾਰਟੀ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕੀਤੀ,

ਨੇ ਬਸਪਾ ਸੰਸਥਾਪਕ ਕਾਂਸ਼ੀਰਾਮ ਦੀ ਬਰਸੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ‘ਤੇ 9 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਜਨਤਕ ਮੀਟਿੰਗ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

ਲਖਨਊ: ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਇੱਕ ਮਾਮੂਲੀ ਖਿਡਾਰੀ ਬਣ ਗਈ, ਬਸਪਾ ਸੁਪਰੀਮੋ ਮਾਇਆਵਤੀ ਨੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੰਚਾਇਤ ਚੋਣਾਂ ਅਤੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਗਲੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੁਰਜੀਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ... ਮਾਇਆਵਤੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਪਾਰਟੀ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕੀਤੀ, ਨੇ ਬਸਪਾ ਸੰਸਥਾਪਕ ਕਾਂਸ਼ੀਰਾਮ ਦੀ ਬਰਸੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ‘ਤੇ 9 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਇੱਕ

ਵਿਸ਼ਾਲ ਜਨਤਕ ਮੀਟਿੰਗ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਬਸਪਾ ਇੱਕ ‘ਘਰ ਵਾਪਸੀ’ ਮੁਹਿੰਮ ਵੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੇਗੀ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਪਾਰਟੀ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਅਤੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇਗੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਬਸਪਾ ਸੁਪਰੀਮੋ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਪਾਰਟੀ ਸੰਗਠਨ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ‘ਤੇ ਵੀ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। “ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ 9 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਲੱਖ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਟੀਚਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ... ਇਹ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਹੈਲੀ ਹੋਣ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ,” ਐਤਵਾਰ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ ਇੱਕ ਸੂਬਾਈ ਬਸਪਾ

ਪੰਜ ਗਰਾਈਂ ਮਜ਼੍ਹਬੀ ਸਿੱਖ, ਜਗਦੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਪ੍ਰਜਾਪਤੀ, ਮੇਵਾ ਰਾਮ ਗੰਭੀਰ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋ ਗਏ।

ਬਸਪਾ ਮੁਖੀ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਹਾਦਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਸੰਜੀਦਾ ਨਿਰਨਾ ਲੈਂਦਿਆਂ ਮਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਮਾਰਕ ਬਨਾਉਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਦਿਤਾ ਗਿਆ। ਕੋਟਕਪੂਰਾ ਵਿਖੇ ਜਲਾਲੇਆਣਾ ਰੋਡ ਤੇ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਮਾਰਕ ਦਾ 04 ਨਵੰਬਰ 1990 ਨੂੰ ਨੀਂਹ ਪੱਥਰ ਰੱਖਣ ਸਮੇਂ ਵਿਸ਼ਾਲ ਇਕੱਠ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਦਲਿਤਾਂ ਸ਼ੇਸ਼ਿਤਾਂ ਦੇ ਮਸੀਹਾ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਰਾਜ ਭਾਗ

ਦੀ ਲੜਾਈ ਲੜ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਅਸੀਂ ਦੂਜਿਆਂ ਲਈ ਲੜਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ ਪ੍ਰੰਤੂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਕੋਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਲਈ ਲੜਕੇ ਸਾਸ਼ਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਵਿਚ ਹਿੱਸੇਦਾਰ ਬਣਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੁੜ ਤੋਂ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਮਾਲਕ ਬਣਨਾ ਹੈ। ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸ਼ਹੀਦ ਸਾਥੀਆਂ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਬਣ ਰਹੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਮਾਰਕ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸ਼ਹੀਦ ਸਾਥੀਆਂ ਦੇ ਪਰਵਾਰਾਂ ਤੇ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਕਾਰਜਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਉਪਰੰਤ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਜੀ ਨੇ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਾਜਕ ਪਰਿਵਰਤਨ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚਾਰ ਹਜ਼ਾਰ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਤੇ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਦਾ ਰਾਜ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੱਧ ਏਸ਼ੀਆ ਤੋਂ (ਆਰੀਆ) ਹਮਲਾਵਰ ਆਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਏ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਧੱਕ ਕੇ ਰਾਜਭਾਗ ਸਥਾਪਤ ਕਰ ਲਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਸਾਡੀ ਸਭਿਅਤਾ ਸਮਾਪਤ ਕਰਕੇ ਆਪਣੀ ਸਭਿਅਤਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਠੋਸੀ ਸਗੋਂ ਸਮਾਜਕ ਵਿਵਸਥਾ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕਰ ਦਿਤੀ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਾਲ ਗੁਲਾਮ ਬਣੇ ਰਹੇ। ਆਦਿ ਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿਚ ਧੱਕਦੇ ਹੋਏ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਖਾੜੀ ਤੱਕ ਪੁਚਾ ਦਿਤਾ ਜੋ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘਟੀਆ ਜਗਾਹ

ਹੈ। ਸਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਭੈੜੀ ਸਜ਼ਾ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਦੂਜੇ ਪਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੰਗ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਪਰ ਸ਼ਾਸਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖਿਆ। ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਰੋੜਾਂ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਦੇ ਲੋਕ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਕੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗੰਦੀਆਂ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਹਨ। ਪਰ ਸਵਰਨ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਮੁਰਦੇ ਕਈ ਕਈ ਏਕੜਾਂ ਵਿਚ ਮੌਜ ਮਸਤੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸਾਡੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਆਪਣਾ ਦੁੱਖ ਦਰਦ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਸੋਚਦੇ ਵੀ ਰਹੇ, ਦੁਖਾਂ ਦੀ ਦਵਾ ਦਾਰੂ ਲੱਭਦੇ ਤੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਦੱਸਦੇ ਵੀ ਰਹੇ। ਪੰਜਾਬ ‘ਚ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਸਾਡੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੀ ਇਸੇ ਸੋਚ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਘਰਸ਼ ਸਾਡੇ ਦੁੱਖ ਦਰਦ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀ। ਫਿਰ 150 ਕੁ ਸੌ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਸਾਡੇ ਕੁਝ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਨੇ ਰਾਜ ਭਾਗ ਦੀ ਲੜਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਇਹ ਗੱਲ ਕੁਝ ਕੁ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਹੀ ਸਮਝੀ, ਹੁਣ ਤਕ

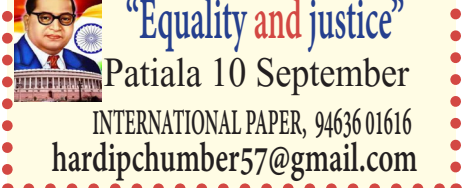
ਸੰਘਰਸ਼ ਜਾਰੀ ਹੈ।

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ 60-65 ਵਰ੍ਹੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੂਲ ਨਿਵਾਸੀਓਂ ਆਪਣੀਆਂ ਦੀਵਾਰਾਂ ਤੇ ਲਿਖ ਦਿਓ ਕਿ “ਅਸੀਂ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹੁਕਮਰਾਨ ਬਣਨਾ ਹੈ।” ਉਸ ਸਮੇਂ ਤਾਂ ਦੀਵਾਰਾਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜੇ ਦੀਵਾਰ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਦਿਲਾਂ ਤੇ ਹੀ ਲਿਖ ਲੈਣਗੇ। ਬਾਮਸੇਫ, ਡੀ. ਐਸ. ਫੋਰ ਬਣਾ ਕੇ ਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਇਹੀ ਗੱਲ ਦੁਹਰਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਟੀਚਾ ਰਾਜ ਭਾਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਜੋ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿਚ ਹੈ।

ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਸਾਡਾ ਸਮਾਜ ਜਲਦੀ ਹੀ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਬਹਿਕਾਵੇ ਵਿਚ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਹਿਚਾਣਦਾ। ਠਾਕੁਰ ਵੀ. ਪੀ. ਸਿੰਘ ਸਿੰਘ ਤੇ ਉਸਦੇ “ਗੁਲਾਮਰਾਮ” ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਰਾਜਭਾਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਇਰਾਦੇ ਤੋਂ ਪਿੱਛੇ ਹਟਾ ਕੇ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦੀਆਂ

ਏਮਜ਼ ਦਿੱਲੀ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀਆਂ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ‘ਨੇਵਰ ਅਲੋਨ’ ਐਪ ਲਾਂਚ ਕੀਤੀ

ਵਿਸ਼ਵ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਰੋਕਥਾਮ ਦਿਵਸ: ‘ਨੇਵਰ ਅਲੋਨ’ ਇੱਕ ਵੈੱਬ-ਅਧਾਰਤ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਵਟਸਐਪ ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਐਕਸੈਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ- ਵਿਸ਼ਵ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀ ਰੋਕਥਾਮ ਦਿਵਸ ਦੇ ਮੌਕੇ ‘ਤੇ, ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਮੈਡੀਕਲ ਸਾਇੰਸਜ਼ (ਏਮਜ਼) ਦਿੱਲੀ ਨੇ ‘ਨੇਵਰ ਅਲੋਨ’ ਨਾਮਕ ਇੱਕ ਏਆਈ-ਅਧਾਰਤ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਖੁਦਕੁਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਏਮਜ਼ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਡਾ. ਨੰਦ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਸਕੀਨਿੰਗ, ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਅਤੇ

ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫਾਲੋ-ਅਪ ‘ਤੇ ਕੇਂਦ੍ਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ‘ਨੇਵਰ ਅਲੋਨ’ ਐਪ ਏਮਜ਼ ਦਿੱਲੀ, ਏਮਜ਼ ਭੁਵਨੇਸ਼ਵਰ, ਅਤੇ ਸ਼ਾਹਦਰਾ ਵਿੱਚ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਹਿਊਮਨ ਬਿਹੇਵੀਅਰ ਐਂਡ ਅਲਾਈਡ ਸਾਇੰਸਜ਼ (IH-BAS) ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਲਾਂਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਡਾ. ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ‘ਨੇਵਰ ਅਲੋਨ’ ਇੱਕ ਵੈੱਬ-ਅਧਾਰਤ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਵਟਸਐਪ ਰਾਹੀਂ ਵੀ ਐਕਸੈਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਨਸਿਕ ਸਿਹਤ ਮਾਹਿਰਾਂ ਤੋਂ 24x7 ਵਰਦੁਆਲੇ ਅਤੇ ਐਂਡਲਾਈਨ ਕਾਉਂਸਲਿੰਗ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਪਹਿਲ ਗਲੋਬਲ ਸੈਂਟਰ ਆਫ ਇੰਟੀਗ੍ਰੇਟਿਵ ਹੈਲਥ (ਜੇਸੀਆਈਐਚ) ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ,

ਫੋਕੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਕੁਝ ਦੇਣ ਦਾ ਨਹੀਂ। ਜੇ ਕੁਝ ਦੇਣਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਸਾਂਸਦ ਵਿਚ ਲਿਆ ਕੇ ਪੂਰੀ ਮੰਡਲ ਕਮਿਸ਼ਨ ਰਿਪੋਰਟ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਅੱਧੀ ਅਧੂਰੀ ਨਹੀਂ। ਲੇਕਿਨ ਨਾਗ ਨਾਥ ਤੇ ਸਾਂਧ ਨਾਥ ਕਦੇ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਿਤ ਦੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਜਿਨਾਂ ਹੋ ਸਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਵਿਚ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਹਿਤ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਲਲੂਆ (ਅਗਿਆਨੀ, ਲਾਚਾਰ, ਗੁਲਾਮ) ਬਣਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।

ਸਾਡਾ ਸਮਾਜ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਿੰਦਾ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੀ ਕੌਮ ਆਪਣੇ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਉਹ ਕਦੇ ਆਜ਼ਾਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਕਦੇ ਲਾਠੀਚਾਰਜ ਦਾ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਪਰ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ‘ਚ ਗੋਲੀ ਲਈ ਵੀ ਤਿਆਰ ਰਹਿਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਜੋ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਣਗੇ ਅਮਰ ਹੋਣਗੇ। ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਹੋਏਗੀ ਤਾਂ ਸਮਾਜ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਸਮਾਜ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਮਾਜ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦਾ ਜੋ ਸਮਾਰਕ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਦਾ ਗੌਰਵ ਤੇ ਹੌਸਲਾ ਬੁਲੰਦ ਹੋਵੇ। ਕਿਤੇ ਇਹ ਬੇਜਾਨ ਇਮਾਰਤ ਬਣ ਕੇ ਨਾ ਰਹਿ ਜਾਵੇ।

ਅੱਜ ਉਸ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਖ਼ਸਤਾ ਹਾਲਤ ਦੇਖਕੇ ਮਨ ਬਹੁਤ ਦੁਖੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸੜਕ ਉਦੀ ਹੋ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਬਰਸਾਤਾਂ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਸਾਰਾ ਵਿਹੜਾ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਭਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਨਿਕਾਸੀ ਦਾ ਕੋਈ ਸਾਧਨ ਨਹੀਂ। ਵੱਡੇ ਹਾਲ ਦੀ ਹਾਲਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਛੱਤ ਦਾ ਲੈਂਟਰ ਥਾਂ ਥਾਂ ਤੋਂ ਡਿੱਗਣ ਕਰਕੇ ਸਰੀਏ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਛੱਤ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਵੀ ਡਿੱਗ ਕੇ ਕਿਸੇ ਹਾਦਸੇ ਦਾ ਸਬੱਬ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬਸਪਾ ਦੀ ਕਦੇ ਕਦਾਈਂ ਕੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਉਥੇ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਵਰਨਾ ਉਹ ਇਮਾਰਤ ਸਾਹਿਬ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਜੀ ਦੇ ਕਥਨ ਅਨੁਸਾਰ ਬੇਜਾਨ ਢਾਂਚਾ ਹੀ ਬਣ ਕੇ ਹੀ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ। ਅਗਰ ਕੋਈ ਟਰੱਸਟ ਬਣਾ ਕੇ ਇਸ ਕੌਮੀ ਸਮਾਰਕ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਤੇ ਰੱਖ ਰਖਾਅ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਨੂੰ ਹੀ ਤਾਜ਼ਾ ਰੱਖਣ ਦਾ ਯਤਨ ਹੋਵੇਗਾ ਬਲਕਿ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਰਾਹ ਦਸੇਰਾ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ।

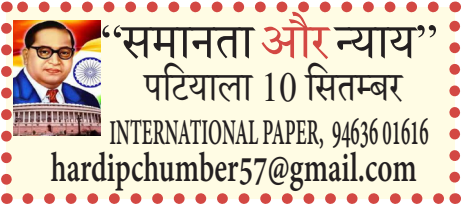

ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਮੁਲਹਾਣੀ
9872155120

ਲੋਕ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੇ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਦੀ ਘਾਟ ਅਤੇ ਮਾਨਸਿਕ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਸਮਾਜਿਕ ਕਲੰਕ ਦੇ ਕਾਰਨ।”

ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ, “ਅਕਸਰ, ਕਿਸੇ ਦੀ ਜਾਨ ਲੈਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੰਕਟ ਦੌਰਾਨ ਭਾਵੁਕਤਾ ਨਾਲ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਵਿੱਤੀ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ, ਤਣਾਅਪੂਰਨ ਸਬੰਧਾਂ, ਜਾਂ ਗੰਭੀਰ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਵਰਗੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।”

ਇਸ ਨਵੀਂ ਐਪ ਰਾਹੀਂ, ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਮਿਲੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਗੇ ਕਿ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਹਰ ਕਿਸੇ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ। ਐਪ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਨਾਲ ਜੀਣਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੈ। (IANS)

हमारी आजादी की लड़ाई बाकी है- बाबा साहब

**बाबा साहेब
कहते हैं**

1935 के अधिनियमन लागू होने के बाद, भारतीय राष्ट्रीय कांग्रेस पार्टी ने 1937 में भारत के आधे राज्यों में सरकारें बनाईं और चतरवर्न के हिंदू लोगों ने 7 राज्यों के ब्राह्मण मुख्यमंत्री बनाए और मंत्री, विधायक और सांसद आदि भी बने। अब शासन, प्रशासन भारत चतरवर्न के लोगों के हाथों में था, फिर भी ये लोग खुद को अंग्रेजों का गुलाम मानते थे। 1947 में सत्ता परिवर्तन के बाद, अनुसूचित वर्ग के लोगों को लगभग वैसे ही समान अधिकार मिले जैसे कि ब्रिटिश शासन के दौरान चतरवर्न के हिंदुओं को थे। वर्तमान में अनुसूचित जाति के लोग मुख्यमंत्री, मंत्री, विधायक, सांसद बनते हैं, लेकिन वे अनुसूचित वर्ग के समाज के लोगों के समानता के अधिकारों को सुनिश्चित करवाने के लिए कुछ नहीं कर पा रहे।

(ब) इस समस्या की शर्तें (का आगे गा भाग)

8. नेहरू योजना में अगर इस प्रकार राष्ट्रसंघ में अपील करने का प्रबंध होता, तब भी मैं आपको यही सलाह देता

कि आप इस योजना को स्वीकार ना करें। गवर्नर, वायसराय अथवा राष्ट्रसंघ के पास अपील करने का हक होना यानी दलित वर्ग के शस्त्रागार में एक हथियार का इजाफा होना है और उम्मीद करने लायक यह मामला है। लेकिन यह हथियार भी असरदार साबित नहीं हो सकता। आपके हितसंबंधों की रक्षा करने की सबसे बड़ी गारंटी तभी हो सकती है, जब सत्ता आपके हाथ में आए। क्योंकि उसके कारण आपके हितों के लिए बाधाजनक कार्य करने वालों को आप सजा दे सकते हैं। इतना ही नहीं, आगे भी जिन बाधक हानिकारक कामों की संभावना हो, उन पर रोक लगाने के लिए भी ठोस इंतजाम किया जा सकता है। गवर्नर हो, वायसराय हो अथवा राष्ट्रसंघ हो किसी तीसरे के हाथ में यह सत्ता देकर इसे हल (साध्य) नहीं किया जा सकता।

जिसके हाथ में हम यह अधिकार सौंपेंगे उससे हस्तक्षेप, बीच-बचाव करने की मांग करने पर अगर वह साफ इनकार कर दे तो हमें इस अधिकार का क्या फायदा होगा? अपनी हितरक्षा के लिए हमें भावी स्वयंशासित भारत के कार्यकारी मंडल पर कब्जा पाना ही एकमात्र कारगर उपाय होगा, ऐसा मुझे लगता है। देश के विधिमंडल में प्रतिनिधित्व प्राप्त करने से ही यह संभव हो सकता है। सिर्फ इसी एक साधन के सहारे सत्ताधारियों की रोजमर्रा की हरकतों पर हम नजर रख सकते हैं। आपको अगर और कोई सुरक्षा के उपाय और गारंटी मिल रही हो तो उसे भी ले लीजिए। उससे आपकी सुरक्षा के साधनों में इजाफा होगा। लेकिन ठीक-ठीक योग्य प्रतिनिधित्व के बदले आप किसी अन्य बात को न स्वीकारें। और आपको निश्चित प्रतिनिधित्व दिए बगैर अगर वर्तमान संविधान में बदलाव लाने की कोशिश की गई तो उसे नकारना, उसे न मानना पूरी तरह आपके अधिकार की बात है।

9. “निश्चित प्रतिनिधित्व” शब्द आज हर अल्पसंख्यक जनजातियों के मुंह से सुनाई देता है। इस मामले में सही आंकड़ा देना बेहद कठिन है, इस कारण यह हास्य - व्यंग्य, मजे का विषय होकर रह गया है। इसीलिए, आपको अगर अपनी मांगें सामने रखनी हों तो उस शब्द का निश्चित अर्थ हमें ठोस संख्या और आंकड़े के रूप में तैयार करना होगा। कांग्रेस के खेमे में प्रचलित राय के अनुसार जरूरी प्रतिनिधित्व का मतलब जनसंख्या के अनुपात में प्रतिनिधित्व इस प्रकार लिया जाता है। मेरी राय में अल्पसंख्यक प्रतिनिधित्व के बारे में यह बिल्कुल गणिती बुद्धि की सोच, अपरिपक्व और मूर्खताभरी कल्पना है। भारत के बहुसंख्यकों के मन में अल्पसंख्यकों के लिए जो अनुदारता की भावना है, उसी की यह प्रतिक्रिया है। अपने जातिबांधवों से तथा उनके सामाजिक दर्जे से जितनी ताकत मिल सकती है वह शक्ति इन अल्पसंख्यकों के पास है, लेकिन वह बहुत ही कम है इसका अहसास होने के कारण ही ये जातियां अपनी सुरक्षा के लिए उसमें बढ़ोतरी होने की मांग कर रही हैं। इस तरह के प्रतिनिधित्व में बढ़ोतरी के बगैर सरकारी सत्ता से सुसज्ज बहुसंख्यकों का सामना करने के लिए वे पूरी तरह से समर्थ हैं, ऐसा उन्हें नहीं लगता। इस नजरिए से देखें तो अल्पसंख्यकों को उनकी जनसंख्या के अनुपात में जो जगहें मिलनी हैं, उनमें बढ़ोतरी

करने से ही उन्हें सुरक्षा प्रदान की गई है ऐसा लगेगा। यह अगर सच है तो फिर कोई यह पूछ सकता है कि अल्पसंख्यक जनजातियों के लिए उनकी जनसंख्या के अनुपात में ही प्रतिनिधित्व की जगहें दी जाएं तो उनकी सुरक्षा का इंतजाम पूरा हुआ, ऐसा कैसे माना जा सकता है? अल्पसंख्यकों की सुरक्षा की भाषा का इस्तेमाल कर उनका प्रतिनिधित्व सिर्फ उनकी जनसंख्या के अनुपात में ही रखना ये दो बातें परस्पर विरोधी हैं। अल्पसंख्यकों को उस अनुपात में विधिमंडल में प्रतिनिधित्व देना तय करवाने का मतलब है, आज समाज में जो हाल है उसी की एक छोटी प्रतिकृति संसद में बना लेनी होगी। इस तरह की योजना से समाज का बलाबल ठीक रहता है, संतुलन बना रहता है। समाज की मौजूदा हालत को वह बरकरार रखती है। इसीलिए अल्पसंख्यकों की सुरक्षा के नजरिए से सही ढंग से सुधार लाने हों तो सामाजिक शक्तियों के संतुलन में अल्पसंख्यकों के लिए सुविधाजनक हो इस ढंग से सामाजिक बदलाव किया जाए और यह जनसंख्या के अनुपात से अतिरिक्त तराजू की तरह पलड़ा बहुसंख्या की ओर न झुक जाए, इसके लिए पासंग की जगहें अल्पसंख्यकों को देकर ही उसे साध्य किया जा सकता है।

10. सभी अल्पसंख्यकों को जनसंख्या के अनुपात से अतिरिक्त पासंग, पलड़ा, स्थिर रहने की जगहें देना आवश्यक है, यह बात मान भले ही ली गई हो लेकिन इस पर प्रत्यक्ष कार्यवाही करने के बारे में एकमत हुआ है ऐसा नहीं लगता। इस नाप-तौल पासंग की शक्ति से क्या पाया जा सकता है, इसके बारे में ठीक-ठीक जानकारी ना होने की वजह से ही ऐसा हो रहा है, ऐसा मुझे अतिरिक्त जगहों के अलावा अल्पसंख्यकों की शक्ति उनकी लगता है। वरना इन सुरक्षा के लिए बेहद कम साबित होगी। इसीलिए, शक्ति की जो आपूर्ति करनी है, वह हालिया अनुपात में कितनी कम है इसके नाप-तौल के आधार से बढ़ाई जानी चाहिए। जिनके हाथ में कम शक्ति हो उन्हें उसकी अधिक आपूर्ति की जानी चाहिए। किसी के हाथ में जरूरत से अधिक शक्ति हो तो उसे निकाल लेनी होगी। यही बात अलग शब्दों में बयान करनी हो तो सभी अल्पसंख्यक समुदायों को पासंग या स्थिर पलड़े की ये जगहें नहीं मिलेंगी उनके सामाजिक दर्जे के अनुसार उन्हें मिलने वाली जगहों की संख्या बदलती रहेगी। किसी अल्पसंख्यक समुदाय का सामाजिक दर्जा

भले निम्न हो, ऐसा भी संभव है कि उसे ज्यादा जगहें मिलें और जिन लोगों का दर्जा, प्रतिष्ठा प्राप्त हो, उन्हें कम जगहें मिलें। दुर्भाग्य से कुछ अल्पसंख्यकों की मानसिकता ऐसी है कि वे अपने सामाजिक दर्जे के बल पर खुद को हमेशा अन्यो की तुलना में उच्च जगहों पर बैठाना चाहते हैं और प्रतिनिधित्व की अधिक से अधिक जगहें हड़पना चाहते हैं। और वह भी इसलिए कि उनका सामाजिक दर्जा, हैसियत ऊंचा है। मैंने पहले ही बताया है, कि पासंग की अतिरिक्त जगहें देने के पीछे उद्देश्य यही है कि तूफानी हवाओं में थरथर कांपने वाले मेमने को ठंड से सुरक्षा प्रदान की जाए और इसीलिए ऊपर बताई गई विपरीत मानसिकता का विरोध किया जाना चाहिए। क्योंकि उससे देश के हित को और अन्य अल्पसंख्यकों के हित को भी नुकसान पहुंचने की संभावना पैदा होती है।

11. अल्पसंख्यकों को देने वाली तराजू का पासंग समतोल रखने के लिए अतिरिक्त जगहें किस सिद्धांत के आधार पर दी जाएं इस बारे में सही मार्ग के बारे में इससे पहले ही मैंने सूचित किया है। इसीलिए कितनी जगहें दी जानी चाहिए यह सवाल अभी भी बाकी है। प्रतिनिधियों की संख्या परिस्थितिनुसार बदलनी चाहिए। और उनकी संख्या तय करने के लिए सामान्य सिद्धांत का सुझाव देने से अधिक और कुछ नहीं किया जा सकता। वह सिद्धांत इस प्रकार है पहले बहुसंख्यक और अल्पसंख्यक समुदाय आपसी सोच-विचार के बाद जनसंख्या के अनुपात में प्रतिनिधित्व से अतिरिक्त और अधिक कितनी जगह पासंग की जगहों के तौर पर दी जा सकती हैं, इस बात का निश्चित आंकड़ा तय करना होगा। फिर किसी विशिष्ट अल्पसंख्यक समुदाय के अतिरिक्त प्रतिनिधित्व का हिस्सा तय करते हुए यह अतिरिक्त प्रतिनिधित्व उस समुदाय की सामाजिक परिस्थिति के विपरीत अनुपात में तय करें। इस सामाजिक परिस्थिति के बारे में निर्णय लेते हुए उस समुदाय के सामाजिक दर्जे, आर्थिक बल और उसकी शैक्षिक स्थिति भी ध्यान में लेनी चाहिए। अगर यह संभव हो पाया तो अन्य अल्पसंख्य समुदायों के साथ भी न्याय होगा और सही ढंग से सुलह हो पाएगी। किसी भी पक्ष को शिकायत का मौका नहीं मिलेगा।

निदेशक स्लाइट प्रो. मणिकांत पासवान ने पूर्व छात्रों से उनके कार्यस्थल पर की मुलाकात : सेना ने संभाली सुरक्षा की कमान, लोगों को घरों के अंदर ही रहने के निर्देश

(आईएसजीईसी) यमुनानगर में स्लाइट एल्युमिनी कनेक्ट कार्यक्रम का सफल आयोजन

लॉगोवाल,10 सितंबर (जगसीर सिंह) - यमुनानगर स्थित (आईएसजीईसी) में संत लॉगोवाल इंस्टीट्यूट ऑफ इंजीनियरिंग एंड टेक्नोलॉजी (स्लाइट) के तत्वावधान में एल्युमिनी कनेक्ट कार्यक्रम आयोजित किया गया। इस अवसर पर संस्थान के निदेशक प्रो. मणिकांत पासवान तथा डीन

(एल्युमिनी एवं औद्योगिक संबंध) प्रो. रविकांत मिश्रा ने कार्यस्थल पर अपने पूर्व छात्रों से भेंट की। इस कार्यक्रम का मुख्य उद्देश्य संस्थान के पूर्व छात्रों से प्रत्यक्ष संवाद स्थापित करना और उद्योग-अकादमिक सहयोग की नई संभावनाओं पर विचार करना था। अपने संबोधन

में प्रो. मणिकांत पासवान ने कहा, “संस्थान के सतत विकास में एल्युमिनी की भूमिका अत्यंत महत्वपूर्ण है। इस प्रकार के कार्यक्रम संबंधों को सुदृढ़ करने के साथ-साथ भविष्य की संभावनाओं को भी गति प्रदान करते हैं।” प्रो. रविकांत मिश्रा ने सक्रिय

एल्युमिनी नेटवर्क के महत्व पर बल देते हुए कहा, “पूर्व छात्रों का अनुभव और सहयोग संस्थान की शैक्षणिक तथा शोध परियोजनाओं को नई ऊँचाइयों तक पहुंचा सकता है।” कार्यक्रम में (आईएसजीईसी) में कार्यरत कई स्लाइट एल्युमिनी, जिनमें गुरप्रीत सिंह सहित अन्य प्रमुख पूर्व छात्र भी शामिल थे, ने भाग लिया। उन्होंने अपने अनुभव साझा किए और संस्थान के साथ निरंतर सहयोग देने की प्रतिबद्धता दोहराई।

नेपाल में सरकार विरोधी हिंसक प्रदर्शनों के एक दिन बाद बुधवार सुबह से ही सेना के जवान प्रतिबंध के आदेश लागू करने और शांति बहाल करने के लिए काठमांडू और अन्य शहरों में तैनात हो गए। इस प्रदर्शन के कारण के पी शर्मा ओली को प्रधानमंत्री पद से इस्तीफा देना पड़ा है। मंगलवार रात 10 बजे पूरे देश के सुरक्षा अभियानों की कमान संभालने वाली नेपाली सेना ने ओली के पद छोड़ने के

घंटों बाद भी जारी अशांति को नियंत्रित करने के लिए काठमांडू, ललितपुर और भक्तपुर शहरों समेत देश भर के कई क्षेत्रों में प्रतिबंध लगा दिए हैं। सेना ने एक बयान में कुछ समूहों की कार्यवाइयों पर चिंता व्यक्त की, जो “कठिन परिस्थितियों का अनुचित लाभ उठा रहे हैं” और “आम नागरिकों तथा सार्वजनिक संपत्ति को गंभीर नुकसान पहुंचा रहे

हैं।” नेपाल सेना मुख्यालय के एक अधिकारी ने कहा, “हमने लूटपाट और तोड़फोड़ सहित किसी भी अप्रिय घटना को रोकने के लिए अपने सैनिकों को तैनात किया है।” उन्होंने बताया कि प्राधिकारियों ने निवासियों को यह आदेश भी जारी किया है कि वे “अत्यंत आवश्यक” न होने तक घर के अंदर ही रहें, ताकि आगे अशांति को रोका जा सके।

सुबह से ही काठमांडू की आम तौर पर चहल-पहल वाली सड़कें वीरान दिखीं। कुछ ही लोग घरों से बाहर निकले और वो भी खासकर रोजमर्रा की जरूरत की चीजें खरीदने के लिए।

सड़कों पर सुरक्षाकर्मियों की कड़ी गश्त है और मंगलवार को प्रदर्शनकारियों द्वारा सरकारी और निजी इमारतों में लगा दी गई आग को बुझाने के लिए दमकल की गाड़ियां देखी गईं। प्रदर्शनकारियों ने मंगलवार को संसद, राष्ट्रपति कार्यालय, प्रधानमंत्री आवास, सरकारी भवनों, राजनीतिक दलों के कार्यालयों और वरिष्ठ नेताओं के घरों में आग लगा दी थी।

ਭਗਵਾਨ ਬੁੱਧ ਦੇ ਪਵਿੱਤਰ ਅਵਸ਼ੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ‘ਘਰ ਵਾਪਸੀ’ ਦੀ ਤੈਧਾਰੀ, ਪਿੱਪਰਹਵਾ ਮੈਂ ਬਨੇਗਾ ਭਵਧ ਕਪਿਲਵਸੁਤੁ ਬੌਧਵ ਵਿਰਾਸਤ ਪਾਰਕ

127 ਸਾਲ ਬਾਦ ਭਾਰਤ ਲੌਟੇ ਭਗਵਾਨ ਬੁੱਧ ਦੇ ਅਵਸ਼ੇਸ਼ਾਂ ਕੇ ਲਿਏ ਸਿੱਧਾਰਥਨਗਰ ਮੈਂ ਬਨੇਗਾ ਭਵਧ ਪਾਰਕ, ਜਾਨਿਏ ਧੂਪੀ ਸਰਕਾਰ ਕਾ ਪੂਰਾ ਮਾਸਟਰਪਲਾਨ।

“ਸਮਾਨਤਾ ਐਂਡ ਨਧਧਧ”
ਪਟਿਧਾਲਾ 10 ਸਿਤੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਲਖਨਠੁ: ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਉਨ ਪਵਿੱਤਰ ਪਿੱਪਰਹਵਾ ਅਵਸ਼ੇਸ਼ਾਂ ਕੋ ਉਨਕੀ ਮੂਲ ਧਰਤੀ ਪਰ ਵਾਪਸ ਲਾਨੇ ਕੇ ਲਿਏ ਪੂਰੀ ਤਰਹ ਜੁਟ ਗਏ ਹੈ, ਜੋ ਦੇਸ਼ ਸੇ ਬਾਹਰ ਲੇ ਜਾਏ ਜਾਨੇ ਕੇ 127 ਸਾਲ ਬਾਦ ਹਾਲ ਹੀ ਮੈਂ ਭਾਰਤ ਲੌਟੇ ਹੈਂ। ਇਨ ਅਮੂਲਧ ਅਵਸ਼ੇਸ਼ਾਂ ਕਾ ਅਸਲੀ ਘਰ ਸਿੱਧਾਰਥਨਗਰ ਜਿਲੇ ਕਾ ਪਿੱਪਰਹਵਾ ਗਾਂਵ ਹੈ ਐਰ ਅਬ ਇਨ੍ਹੇਂ ਧਹੀਂ ਪਰ ਸੁਥਾਪਿਤ ਕਰਨੇ ਕੀ ਏਕ ਮਹਤਵਕਾਾਂਕਸ਼ੀ ਧੋਜਨਾ ਤੈਧਾਰ ਕੀ ਗਏ ਹੈ।

ਇਸ ਏਤਿਹਾਸਿਕ ਕਾਰਧ ਕੋ ਸਾਕਾਰ ਕਰਨੇ ਕੇ ਲਿਏ, ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾ ਪਰਧਟਨ ਵਿਭਾਗ ਪਿੱਪਰਹਵਾ ਮੈਂ ‘ਕਪਿਲਵਸੁਤੁ ਬੌਧਵ ਵਿਰਾਸਤ ਪਾਰਕ’ ਕਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰੇਗਾ। ਧਹ ਪਾਰਕ ਇਤਿਹਾਸ, ਆਧਧਾਤਮਿਕਤਾ ਐਰ ਆਧੁਨਿਕ ਸੁਵਿਧਾਐਂ ਕਾ ਏਕ ਅਨੂਠਾ ਸੰਗਮ ਹੋਗਾ, ਜੋ ਧੁਨਿਧਾ ਭਰ ਸੇ ਆਨੇ ਵਾਲੇ ਆਗੰਤੁਕਾਂ ਐਰ ਬੌਧਵ ਅਨੁਧਾਧਿਧਾਂ ਕੋ ਏਕ ਅਵਿਸ਼ਮਰਣੀਧ ਅਨੁਭਵ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ।

ਕਧਾ ਹੈ ਸਰਕਾਰ ਕੀ ਧੋਜਨਾ?

ਰਾਜਧ ਕੇ ਪਰਧਟਨ ਏਵਂ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤਿ ਵਿਭਾਗ ਕੇ ਪ੍ਰਮੁਖ ਸਚਿਵ ਮੁਕੇਸ਼ ਮੇਸ਼ਰਾਮ ਨੇ ਇਸ ਧੋਜਨਾ ਕੇ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਜਾਨਕਾਰੀ ਦੇਤੇ ਹੁਏ ਬਤਾਧਾ, “ਹਮਾਰਾ ਲਕਸ਼ ਪਿੱਪਰਹਵਾ ਕੋ ਬੌਧਵ ਵਿਰਾਸਤ ਕੇ ਏਕ ਵੈਸ਼ਵਿਕ ਕੇਂਦ੍ਰ ਕੇ ਰੂਪ ਮੈਂ ਫਿਰ ਸੇ ਸੁਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸਕੇ ਲਿਏ ਧਹਾਂ ਏਕ ਥੀਮ ਪਾਰਕ, ਏਕ ਭਵਧ ਬੌਧਵ ਸੁਤੂਪ ਐਰ ਏਕ ਆਧੁਨਿਕ ਵਧਾਧਧਾ ਕੇਂਦ੍ਰ (Interpretation Centre) ਬਨਾਨੇ ਕੀ ਧੋਜਨਾ ਹੈ।”

ਜਬ ਇਨ ਬੇਸ਼ਕੀਮਤੀ ਰਤ੍ਨਾਂ ਕੀ ਸੁਰਕਸ਼ਾ ਕੇ ਬਾਰੇ ਮੈਂ ਪੂਛਾ ਗਧਾ, ਤੋ ਉਨ੍ਹੋਂਨੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਲਾਧਾ, “ਅਵਸ਼ੇਸ਼ਾਂ ਕੀ ਸੁਰਕਸ਼ਾ ਕੇ ਲਿਏ ਏਕ ਬਹੁ-ਸੁਤਰੀਧ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਸੁਥਾਪਿਤ ਕੀ ਜਾਏਗੀ। ਇਨ ਰਤ੍ਨਾਂ ਕੋ ਸੇਂਸਰ ਧੁਕੁਤ ਏਕ ਉਚਚ-ਸੁਰਕਸ਼ਾ ਕਕਸ਼ ਮੈਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਿਧਾ ਜਾਏਗਾ। ਇਸਕੇ ਅਲਾਵਾ, ਥ੍ਰੀ-ਲੇਧਰ ਮਾਨਵੀਧ ਸੁਰਕਸ਼ਾ ਧੇਰਾ ਐਰ ਏਕ ਉਨਨਤ ਅਲਾਰਮ ਸਿਸਟਮ ਕਾ ਭੀ ਪ੍ਰਸੁਤਾਵ ਰਖਾ ਗਧਾ ਹੈ।”

ਪਾਰਕ ਮੈਂ ਕਧਾ ਹੋਗਾ ਖਾਸ?

ਮੁਕੇਸ਼ ਮੇਸ਼ਰਾਮ ਨੇ ਆਗੇ ਬਤਾਧਾ ਕਿ ਇਸ ਪਰਿਧੋਜਨਾ ਕੇ ਪੀਛੇ ਕਾ ਮੁਖਧ ਸਿੱਧਾਂਤ ਧਹ ਹੈ ਕਿ ਪਿੱਪਰਹਵਾ ਸਿਰਫ ਏਕ ਪੁਰਾਤਾਤਵਿਕ ਸੁਥਲ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਿਕ ਧਹ ਭਗਵਾਨ ਬੁੱਧ ਕੀ ਧਾਤ੍ਰਾ ਐਰ ਉਨਕੀ ਸ਼ਿਕਸ਼ਾਐਂ ਕਾ ਏਕ ਜੀਵੰਤ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ।

ਲਗਭਗ 20.8 ਹੇਕਟੇਧਰ ਭੂਮਿ ਮੈਂ ਫੈਲਾ ਧਹ ਕਪਿਲਵਸੁਤੁ ਬੌਧਵ ਵਿਰਾਸਤ ਪਾਰਕ ਮੌਜੂਦਾ ਸੁਤੂਪ ਕੇ ਠੀਕ ਸਾਮਨੇ ਬਨਾਧਾ ਜਾਏਗਾ। ਇਸਕੀ ਕੁਛ ਪ੍ਰਮੁਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਏਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਾਂਗੀ:

- ਲਾਇਫ-ਜਰਨੀ ਸਕਲਪਚਰ ਟ੍ਰੇਲ: ਧਹ ਸਿੱਧਾਰਥ ਕੇ ਗੌਤਮ ਬੁੱਧ ਬਨਨੇ ਤਕ ਕੇ ਪੂਰੇ ਸਫਰ ਕੋ ਮੂਰਤਿਧਾਂ ਕੇ ਮਾਧਧਮ ਸੇ ਦਰਸ਼ਾਏਗਾ।
- ਆਧੁਨਿਕ ਵਧਾਧਧਾ ਕੇਂਦ੍ਰ: ਇਸਮੈਂ ਸ਼ਾਕਧ ਐਰ ਵੈਦਿਕ ਪਰੰਪਰਾਐਂ ਕੀ ਗਹਨ ਜਾਨਕਾਰੀ ਦੀ ਜਾਏਗੀ।
- ਬੌਧਵ ਸੁਤੂਪ ਐਰ ਧਧਾਨ ਕੇਸ਼ੁਤ੍ਰ: ਤੀਰਥਧਾਤ੍ਰਿਧਾਂ ਕੇ ਲਿਏ ਸ਼ਾਂਤਿ ਐਰ ਧਧਾਨ ਕੇ ਲਿਏ ਸਮਰਪਿਤ ਸੁਥਾਨ ਹਾਂਗੇ।

.....

ਸਿਧਾਰਥ ਗੌਤਮ ਬੁੱਧ ਦੇ ਧਮ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਸਬ ਲਈ ਸੁੱਖ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮਾਰਗ ਦੀਆਂ ਐਕਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ -ਸਿਧਾਰਥ ਗੌਤਮ ਬੁੱਧ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਇਹ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤ ਸਮੁੱਚੇ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਸੁੱਖ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮਾਰਗ ਰਾਹ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਮੁੱਢਲੇ ਪੰਜ ‘ਪੰਚਸ਼ੀਲ’ ਸਿਧਾਂਤ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਅਪਣਾ ਕੇ ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ‘ਮਨ ਦੀ ਸਮਾਧੀ’ ਲੱਗ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ:

- ਆਹਿੰਸਾ- ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਸਰੀਰਕ ਨੁਕਸਾਨ ਨਾਂ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ, ਹਰ ਇਕ ਜੀਵਨ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ
- ਚੋਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ- ਦੁਸਰਿਆਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨਾ
- ਵਿਬਚਾਰ ਨਾਂ ਕਰਨਾ- ਕੋਈ ਜਿਨਸੀ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਜਾਂ ਅਪਰਾਧ ਨਾਂ ਕਰਨਾ
- ਬੁਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲਣਾ- ਆਪਣੇ ਆਚਾਰ, ਵਿਚਾਰ, ਵਿਵਹਾਰ ਵਿੱਚ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਬਣੇ ਰਹਿਣਾ
- ਨਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ- ਕੋਈ ਨਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ, ਮਨ ਦਾ ਦਸ਼ਾ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਗਾੜ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰੀ, ਮਨ ਸੁੱਧ ਰਖਣਾ ਅਤੇ ਸਾਫ਼ ਮਨ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”

• ਵਿਸ਼ਵਸੁਤਰੀਧ ਸੁਵਿਧਾਏਂ: ਆਗੰਤੁਕਾਂ ਕੇ ਲਿਏ ਕੈਫੇਟੇਰਿਧਾ, ਛਾਤ੍ਰਾਵਾਸ (Dormitory) ਐਰ ਅਨਧ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਸੁਵਿਧਾਏਂ ਉਪਲਬਧ ਹਾਂਗੀ।

ਮੇਸ਼ਰਾਮ ਨੇ ਧਹ ਭੀ ਕਹਾ ਕਿ ਨਏਂ ਪੀਢੀ ਕੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਕੋ ਏਕ ਧਾਦਗਾਰ ਅਨੁਭਵ ਦੇਨੇ ਕੇ ਲਿਏ ਪਰਧਾਵਰਣ-ਅਨੁਕੂਲ ਐਰ AI-ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਕਹਾਨੀ ਕਹਨੇ ਵਾਲੀ ਤਕਨੀਕਾਂ ਕਾ ਇਸੁਤੇਮਾਲ ਕਿਧਾ ਜਾਏਗਾ। ਉਨ੍ਹੋਂਨੇ ਕਹਾ, “ਏਕ ਬਾਰ ਪੂਰਾ ਹੋ ਜਾਨੇ ਪਰ, ਧਹ ਪਾਰਕ ਕਪਿਲਵਸੁਤੁ ਕੋ ਧੁਨਿਧਾ ਕੇ ਸਬਸੇ ਆਕਰਸ਼ਕ ਬੌਧਵ ਸੁਥਲਾਂ ਮੈਂ ਸੇ ਏਕ ਬਨਾ ਦੇਗਾ।” ਨੇਪਾਲ ਸੇ ਆਨੇ ਵਾਲੇ ਤੀਰਥਧਾਤ੍ਰਿਧਾਂ ਕੀ ਸੁਵਿਧਾ ਕੇ ਲਿਏ ਕਕਰਹਵਾ ਸੀਮਾ ਪਰ ਏਕ ਆਪ੍ਰਵਾਸਨ ਕਾਰਧਾਲਧ (Immigration Office) ਬਨਾਨੇ ਕਾ ਭੀ ਪ੍ਰਸੁਤਾਵ ਹੈ।

ਕੇਂਦ੍ਰ ਸਰਕਾਰ ਸੇ ਸਹਧੋਗ ਕੀ ਅਪੇਕਸ਼ਾ

ਪਿਛਲੇ ਅਗਸਤ ਮੈਂ, ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕੇ ਪਰਧਟਨ ਮੰਤ੍ਰੀ ਜਧਵੀਰ ਸਿੰਹ ਕੇ ਨੇਤੂਵਤ ਮੈਂ ਰਾਜਧ ਕੇ ਵਰਿਸ਼ਠ ਅਧਿਕਾਰਿਧਾਂ ਕੀ ਏਕ ਟੀਮ ਨੇ ਦਿਲਲੀ ਮੈਂ ਕੇਂਦ੍ਰੀਧ ਪਰਧਟਨ ਏਵਂ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤਿ ਮੰਤ੍ਰੀ ਗਜੇਂਦ੍ਰ ਸਿੰਹ ਸ਼ੇਖਾਵਤ ਕੇ ਸਾਥ ਇਸ ਪਰਿਧੋਜਨਾ ਪਰ ਚਰਚਾ ਕੀ ਥੀ। ਜਧਵੀਰ ਸਿੰਹ ਨੇ ਕਹਾ, “ਹਮਨੇ ਇਸ ਮਹਤਵਪੂਰਨ ਪਰਿਧੋਜਨਾ ਕੇ ਲਿਏ ਕੇਂਦ੍ਰੀਧ ਮੰਤ੍ਰਾਲਧ ਸੇ ਸਹਧੋਗ ਮਾਂਗਾ ਹੈ। ਬੌਧਵ ਸਰਕਿਟ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕੇ ਸਬਸੇ ਬਡੇ ਖਜਾਨਾਂ ਮੈਂ ਸੇ ਏਕ ਹੈ, ਐਰ ਪਿੱਪਰਹਵਾ ਇਸਕਾ ਕੇਂਦ੍ਰ ਬਿੰਦੂ ਹੈ। ਹਮ ਧਹ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨੇ ਕੇ ਲਿਏ ਪ੍ਰਤਿਬਧ ਹੈਂ ਕਿ ਧੇ ਅਵਸ਼ੇਸ਼ ਵਹੀਂ ਸੁਥਾਪਿਤ ਹਾਂ ਜਹਾਂ ਕੇ ਵੇ ਹੈਂ, ਐਰ ਇਸ ਸੁਥਲ ਕੋ ਵਿਸ਼ਵਸੁਤਰੀਧ ਸੁਵਿਧਾਐਂ ਕੇ ਸਾਥ ਵਿਕਸਿਤ ਕਿਧਾ ਜਾਏ।”

ਕਧਾ ਹੈਂ ਪਿੱਪਰਹਵਾ ਕੇ ਧੇ ਪਵਿੱਤਰ ਅਵਸ਼ੇਸ਼?

ਪਿੱਪਰਹਵਾ ਅਵਸ਼ੇਸ਼ਾਂ ਮੈਂ ਭਗਵਾਨ ਬੁੱਧ ਕੀ ਅਸੁਥਿਧਾਂ ਕੇ ਟੁਕਡੇ, ਰਾਖ, ਸੋਨੇ ਕੇ ਆਭੂਸ਼ਣ ਐਰ ਕੀਮਤੀ ਰਤਨ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੈਂ। ਇਨ੍ਹੇਂ 1898 ਮੈਂ ਏਕ ਅੰਗ੍ਰੇਜ ਏਸਟੇਟ ਮੈਨੇਜਰ ਐਰ ਇੰਜੀਨਿਧਰ ਵਿਲਿਧਮ ਕਲੈਕਸਟਨ ਪੇਪੇ ਨੇ ਪਿੱਪਰਹਵਾ ਮੈਂ ਏਕ ਸੁਤੂਪ ਕੀ ਖੁਦਾਏ ਕੇ ਦੌਰਾਨ ਖੋਜਾ ਥਾ।

ਉਸ ਸਮਧ ਕੇ ‘ਇੰਡਿਧਨ ਟ੍ਰੇਜਰ ਟ੍ਰੋਵ ਏਕਟ, 1878’ ਕੇ ਤਹਤ ਅਧਿਕਾਂਸ਼ ਅਵਸ਼ੇਸ਼ਾਂ ਪਰ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕ੍ਰਾਉਨ ਨੇ ਦਾਵਾ ਕਰ ਲਿਧਾ ਥਾ, ਲੇਕਿਨ ਕੁਲ ਖੋਜ ਕਾ ਪਾਂਚਵਾਂ ਹਿਸਸਾ ਪੇਪੇ ਕੋ ਰਖਨੇ ਕੀ ਅਨੁਮਤਿ ਦੀ ਗਏ ਥੀ। ਇਸੀ ਸਾਲ ਮਏਂ ਮੈਂ ਪੇਪੇ ਕੇ ਹਿਸਸੇ ਕੇ ਇਨ ਰਤ੍ਨਾਂ ਕੀ ਨੀਲਾਮੀ ਹਾਂਗਕਾਂਗ ਮੈਂ ਸੋਥਬੀ (Sotheby’s) ਧਵਾ ਕੀ ਜਾਨੀ ਥੀ, ਲੇਕਿਨ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਮਧ ਪਰ ਹਸੁਤਕੋਪ ਕਿਧਾ ਐਰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਇਨਕੀ ਦੇਸ਼ ਵਾਪਸੀ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀ।

ਧਧਾਰ ਕਰਨੇ ਕੀ ਮਿਲੀ ਇਤਨੀ ਖ਼ੌਫਨਾਕ ਸਜਾ! ਆਜਮਗਢ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮਿਕਾ ਕੇ ਘਰ ਵਾਲਾਂ ਨੇ ਦਲਿਤ ਧੁਵਕ ਕੋ ਪੀਟ-ਪੀਟਕਰ ਮਾਰ ਡਾਲਾ?

ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਸੰਗ ਕੇ ਵਿਵਾਦ ਮੈਂ ਪ੍ਰੇਮਿਕਾ ਕੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਾਲਾਂ ਨੇ ਕੀ ਦਰਿੰਦਗੀ, ਮੌਤ ਸੇ ਪਹਲੇ ਭਾਏ ਕੋ ਫੋਨ ਕਰ ਬਤਾਏ ਥੇ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਕੇ ਨਾਮ, ਵੀਡਿਧੋ ਵਾਧਰਲ ਹੋਨੇ ਕੇ ਬਾਦ ਮਚਾ ਹਡਕੰਪ

“ਸਮਾਨਤਾ ਐਂਡ ਨਧਧਧ”
ਪਟਿਧਾਲਾ 10 ਸਿਤੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਲਖਨਠੁ: ਆਜਮਗਢ ਕੇ ਨੌਸ਼ੇਰਾ ਗਾਂਵ ਮੈਂ ਸੋਮਵਾਰ ਕੋ ਉਸ ਕੁਕੁ ਤਨਾਵ ਕਾ ਮਾਹੌਲ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਧਾ, ਜਬ ਏਕ 24 ਵਰਸ਼ੀਧ ਦਲਿਤ ਲੋਕੋ ਪਾਧਲਟ ਕੀ ਬੇਰਹਮੀ ਸੇ ਹੁਤਧਾ ਕਰ ਦੀ ਗਏ। ਆਰੋਪ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਸੰਗ ਕੇ ਵਿਵਾਦ ਕੋ ਲੇਕਰ ਛਹ ਲੋਗਾਂ ਨੇ ਧੁਵਕ ਕੋ ਪਹਲੇ ਬੁਰੀ ਤਰਹ ਪੀਟਾ ਐਰ ਫਿਰ ਉਸੇ ਜਬਰਨ ਜਹਰ ਪਿਲਾ ਦਿਧਾ। ਇਸ ਧਟਨਾ ਕੇ ਬਾਦ ਮੁਤਕ ਕੇ ਪਰਿਵਾਰ ਐਰ ਸੁਥਾਨੀਧ ਲੋਗਾਂ ਕਾ ਗੁਸਸਾ ਫੂਟ ਪਡਾ ਐਰ ਉਨ੍ਹੋਂਨੇ ਆਰੋਪਿਧਾਂ ਕੇ ਖਿਲਾਫ ਸਕੁਤ ਕਾਰਵਾਏ ਕੀ ਮਾਂਗ ਕਰਤੇ ਹੁਏ। ਆਜਮਗਢ-ਗੌਰਖਪੁਰ ਨੇਸ਼ਨਲ ਹਾਏਵੇ ਕੋ ਜਾਮ ਕਰ ਦਿਧਾ।

ਸੁਥਿਤਿ ਕੀ ਗੰਭੀਰਤਾ ਕੋ ਦੇਖਤੇ ਹੁਏ ਤੀਨ ਥਾਨਾਂ ਕੀ ਪੁਲਿਸ ਫੌਰਸ ਐਰ ਵਰਿਸ਼ਠ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੌਕੇ ਪਰ ਪਹੁੰਚੇ ਐਰ ਕਡੀ ਕਾਰਵਾਏ ਕਾ ਆਸ਼ਵਾਸਨ ਦੇਕਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਕਾਰਿਧਾਂ ਕੋ ਵਹਾਂ ਸੇ ਹਟਾਧਾ।

ਬੁਲਾਕਰ ਪੀਟਾ ਐਰ ਫਿਰ ਪਿਲਾ ਦਿਧਾ ਜਹਰ

ਮੁਤਕ ਕੀ ਪਹਚਾਨ ਜਿਧਾਨਪੁਰ ਥਾਨਾ ਕੇਸ਼ੁਤ੍ਰ ਕੇ ਨੌਸ਼ੇਰਾ ਗਾਂਵ ਨਿਵਾਸੀ ਇੰਦਲ ਰਾਮ ਕੇ ਬੇਟੇ ਧੁਰ੍ਗੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਕੇ ਰੂਪ ਮੈਂ ਹੁਏ ਹੈ। ਧੁਰ੍ਗੇਸ਼

2021 ਸੇ ਰੇਲਵੇ ਮੈਂ ਲੋਕੋ ਪਾਧਲਟ ਕੇ ਪਦ ਪਰ ਕਾਰਧਰਤ ਥੇ ਐਰ ਉਨਕੀ ਤੈਨਾਤੀ ਗੌਰਖਪੁਰ ਵ ਚੰਡੀਗਢ ਮੈਂ ਰਹੀ ਥੀ। ਬਤਾਧਾ ਜਾ ਰਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨਕਾ ਗਾਂਵ ਕੇ ਹੀ ਗਣੇਸ਼ ਧਾਦਵ ਕੀ ਬੇਟੀ ਕੇ ਸਾਥ ਪ੍ਰੇਮ ਸੰਬੰਧ ਥਾ, ਜਿਸਕਾ ਲਡਕੀ ਕਾ ਪਰਿਵਾਰ ਲਗਾਤਾਰ ਵਿਰੋਧ ਕਰ ਰਹਾ ਥਾ।

ਮੁਤਕ ਕੇ ਛੋਟੇ ਭਾਏ ਅਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਕੇ ਮੁਤਾਬਿਕ, ਸ਼ਨਿਵਾਰ ਕੀ ਸ਼ਾਮ ਕੋ ਜ਼ਾਨੇਂਦ੍ਰ ਮਿਸ਼੍ਰਾ ਨਾਮ ਕੇ ਏਕ ਵਧਿਕੁ ਨੇ ਧੁਰ੍ਗੇਸ਼ ਕੋ “ਮਾਮਲਾ ਸੁਲਯਾਨੇ” ਕੇ ਬਹਾਨੇ ਫੋਨ ਕਰਕੇ ਬੁਲਾਧਾ ਥਾ। ਜਬ ਧੁਰ੍ਗੇਸ਼ ਬਤਾਏ ਗਏ ਜਗਹ ਪਰ ਪਹੁੰਚੇ, ਤੋ ਵਹਾਂ ਗਣੇਸ਼ ਧਾਦਵ, ਅਜਧ ਧਾਦਵ, ਸ਼ੁਰੂ ਧਾਦਵ, ਗੋਵਿੰਦ ਧਾਦਵ ਐਰ ਮਿਸ਼੍ਰਾ ਨੇ ਉਨ੍ਹੇਂ ਧੇਰ ਲਿਧਾ। ਇਸ ਧਟਨਾ ਕਾ ਏਕ ਵੀਡਿਧੋ ਕਲਿਪ ਭੀ ਸਾਮਨੇ ਆਧਾ ਹੈ, ਜਿਸਮੈਂ ਸਾਫ ਦਿਖ ਰਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਏਂ ਲੋਗ ਮਿਲਕਰ ਧੁਵਕ ਕੋ ਥਪੁਡ ਮਾਰ ਰਹੇ ਹੈਂ ਐਰ ਉਸੇ ਜਮੀਨ ਪਰ ਗਿਰਾਕਰ ਪੀਟ ਰਹੇ ਹੈਂ। ਅਜੀਤ ਨੇ ਆਰੋਪ ਲਗਾਧਾ ਕਿ ਇਸਕੇ ਬਾਦ ਆਰੋਪਿਧਾਂ ਨੇ ਧੁਰ੍ਗੇਸ਼ ਕੋ ਜਬਰਨ ਕੌਏ ਜਹਰੀਲਾ ਪਦਾਰਥ ਪਿਲਾਧਾ ਐਰ ਉਸੇ ਏਕ ਸੁਨਸਾਨ ਜਗਹ ਪਰ ਫੇਂਕਕਰ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਏ।

ਮੌਤ ਸੇ ਪਹਲੇ ਆਖਿਰੀ ਫੋਨ ਕੌਲ

ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਸੇ ਛੂਟਨੇ ਕੇ ਬਾਦ ਧੁਰ੍ਗੇਸ਼ ਨੇ ਕਿਸੀ ਤਰਹ ਅਪਨੀ ਜੇਬ ਮੈਂ ਰਖੇ ਦੂਸਰੇ ਮੋਬਾਇਲ ਫੋਨ ਸੇ

ਭਾਏ ਅਜੀਤ ਕੋ ਫੋਨ ਕਿਧਾ। ਉਸਨੇ ਅਪਨੇ ਸਾਥ ਹੁਏ ਦਰਿੰਦਗੀ ਕੀ ਪੂਰੀ ਕਹਾਨੀ ਸੁਨਾਏ ਐਰ ਅਪਨੇ ਉਪਰ ਹਮਲਾ ਕਰਨੇ ਵਾਲਾਂ ਕੇ ਨਾਮ ਭੀ ਬਤਾਏ। ਭਾਏ ਕਾ ਫੋਨ ਆਤੇ ਹੀ ਅਜੀਤ ਤੁਰੰਤ ਮੌਕੇ ਪਰ ਪਹੁੰਚੇ ਐਰ ਧੁਰ੍ਗੇਸ਼ ਕੋ ਅਸੁਪਤਾਲ ਲੇ ਗਏ, ਲੇਕਿਨ ਵਹਾਂ ਪਹੁੰਚਨੇ ਕੇ ਕੁਛ ਹੀ ਮਿਨਟਾਂ ਕੇ ਭੀਤਰ ਡਾਕੁਟਰਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹੇਂ ਮੁਤ ਧੋਸ਼ਿਤ ਕਰ ਦਿਧਾ।

ਸ਼ਾਵ ਰਖਕਰ ਹਾਏਵੇ ਕਿਧਾ ਜਾਮ, ਭਾਰੀ ਪੁਲਿਸ ਬਲ ਤੈਨਾਤ

ਪੋਸੁਟਮਾਰਟਮ ਕੇ ਬਾਦ, ਜਬ ਧੁਰ੍ਗੇਸ਼ ਕਾ ਸ਼ਾਵ ਧਰ ਪਹੁੰਚਾ ਤੋ ਪਰਿਵਾਰ ਮੈਂ ਕੋਹਰਾਮ ਮਚ ਗਧਾ। ਦੁਖੀ ਪਰਿਜਨਾਂ ਨੇ ਗ੍ਰਾਮੀਣਾਂ ਕੇ ਸਾਥ ਮਿਲਕਰ ਸ਼ਾਵ ਕੋ ਹਾਏਵੇ ਪਰ ਰਖ ਦਿਧਾ ਐਰ ਆਰੋਪਿਧਾਂ ਕੀ ਤਤਕਾਲ ਗਿਰਫਤਾਰੀ ਕੀ ਮਾਂਗ ਕਰਤੇ ਹੁਏ। ਏਕ ਬਡਾ ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿਧਾ। ਇਸ ਚਕਕਾਜਾਮ ਕੇ ਕਾਰਣ ਹਾਏਵੇ ਪਰ ਗਾਡਿਧਾਂ ਕੀ ਲੰਬੀ ਕੁਤਾਰੇਂ ਲਗ ਗਏ।

ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਭੀਡ ਕੋ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਨੇ ਕੀ ਬਹੁਤ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀ, ਲੇਕਿਨ ਲੋਗ ਮਾਨਨੇ ਕੋ ਤੈਧਾਰ ਨਹੀਂ ਥੇ। ਇਲਾਕੇ ਮੈਂ ਤਨਾਵਪੂਰਨ ਸੁਥਿਤਿ ਕੋ ਦੇਖਤੇ ਹੁਏ ਤੀਨ ਥਾਨਾਂ ਕੀ ਪੁਲਿਸ ਐਰ ਪੀਏਸੀ ਕੇ ਜਵਾਨਾਂ ਕੋ ਤੈਨਾਤ ਕਿਧਾ ਗਧਾ। ਅਪਨੇ ਬੇਟੇ ਕਾ ਸ਼ਾਵ ਦੇਖਕਰ ਪਿਤਾ ਬਿਲਖ ਪਡੇ ਐਰ ਕਹਾ, “ਵੋ ਮੇਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਕਾ ਇਕਲੌਤਾ ਕਮਾਨੇ

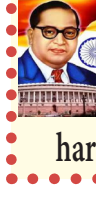
ਵਾਲਾ ਥਾ। ਉਨ੍ਹੋਂਨੇ ਮੇਰਾ ਬੇਟਾ, ਮੇਰੀ ਆਂਝਾਂ ਕੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਛੀਨ ਲੀ।”

ਪੁਲਿਸ ਕੀ ਕਾਰਵਾਏ

ਏਸਪੀ (ਗ੍ਰਾਮੀਣ) ਚਿਰਾਗ ਜੈਨ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਕੀ ਪੁਸ਼ਿ ਕਰਤੇ ਹੁਏ, ਬਤਾਧਾ ਕਿ ਹੁਤਧਾ ਐਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਧਾਰਾਐਂ ਕੇ ਤਹਤ ਛਹ ਨਾਮਜ਼ਦ ਆਰੋਪਿਧਾਂ ਕੇ ਖਿਲਾਫ ਪ੍ਰਾਥਮਿਕੀ ਦਰਜ ਕਰ ਲੀ ਗਏ ਹੈ। ਉਨ੍ਹੋਂਨੇ ਕਹਾ, “ਪੀਡਿਤ ਪਰਿਵਾਰ ਨੇ ਆਰੋਪ ਲਗਾਧਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸੇ ਪੀਟਾ ਗਧਾ ਐਰ ਜਹਰ ਪੀਨੇ ਕੇ ਲਿਏ ਮਜਬੂਰ ਕਿਧਾ ਗਧਾ। ਵੀਡਿਧੋ ਸਬੂਤ ਮੈਂ ਆਰੋਪੀ ਸਾਫ ਤੌਰ ਪਰ ਦਿਖਾਏ ਦੇ ਰਹੇ ਹੈਂ। ਉਨਕੀ ਗਿਰਫਤਾਰੀ ਕੇ ਲਿਏ ਲਗਾਤਾਰ ਛਾਪੇਮਾਰੀ ਕੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।”

ਵਹੀਂ, ਵਾਰਾਣਸੀ ਜੋਨ ਕੇ ਏਡੀਜੀ ਪੀਧੂਸ਼ ਮੋਰਡਿਧਾ ਨੇ ਜਾਨਕਾਰੀ ਦੀ ਕਿ ਆਂਟੌਪਸੀ ਰਿਪੌਰਟ ਮੈਂ ਮੌਤ ਕਾ ਕਾਰਣ ਜਹਰ ਹੀ ਬਤਾਧਾ ਗਧਾ ਹੈ ਐਰ ਆਗੇ ਕੀ ਜਾਂਚ ਕੇ ਲਿਏ ਵਿਸਰਾ ਕੋ ਸੁਰਕਸ਼ਿਤ ਰਖ ਲਿਧਾ ਗਧਾ ਹੈ। ਫਿਲਹਾਲ ਗਾਂਵ ਮੈਂ ਪੁਲਿਸ ਬਲ ਤੈਨਾਤ ਹੈ ਐਰ ਆਰੋਪਿਧਾਂ ਕੋ ਪਕਡਨੇ ਕੇ ਲਿਏ ਹਰ ਸੰਭਵ ਪ੍ਰਧਾਸ ਕ੍ਰਿਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹੈਂ।

ਸੁਲਾਇਟ ਐਰ ਆਈਏਸਜੀਏਸੀ ਧਮੁਨਾਨਗਰ ਕੇ ਬੀਚ ਏਮ.ਐ.ਧੂ.ਸੰਪਨਨ ਛਾਤ੍ਰਾਂ ਕੇ ਪ੍ਰਸ਼ਿਕਸ਼ਣ, ਪਲੇਸਮੇਂਟ ਐਰ ਤਕਨੀਕੀ ਸਹਧੋਗ ਕੋ ਮਿਲੇਗਾ ਨਧਾ ਆਧਾਮ

“ਸਮਾਨਤਾ ਐਂਡ ਨਧਧਧ”
ਪਟਿਧਾਲਾ 10 ਸਿਤੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਲਾਂਗੋਵਾਲ,10 ਸਿਤੰਬਰ (ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਹ)—ਹੇਵੀ ਇੰਜੀਨਿਧਰਿੰਗ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਆਈਏਸਜੀਏਸੀ)

ਧਮੁਨਾਨਗਰ, ਹਰਿਧਾਣਾ ਐਰ ਸੰਤ ਲਾਂਗੋਵਾਲ ਇੰਸੁਟਿਟੂਟ ਆਫ਼ ਇੰਜੀਨਿਧਰਿੰਗ ਏਂਡ ਟੇਕਨੌਲੌਜੀ ਸੁਲਾਇਟ ਲਾਂਗੋਵਾਲ ਕੇ ਬੀਚ ਏਕ ਮਹਤਵਪੂਰਨ ਸਮਯੌਤਾ ਜ਼ਾਪਨ (ਏਮ.ਐ.ਧੂ.) ਪਰ ਹਸੁਤਾਕਸ਼ਰ ਕ੍ਰਿਏ ਗਏ। ਇਸ ਸਮਯੌਤੇ ਕਾ ਉਦੇਸ਼ਧ ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਿਕਸ਼ਾ ਐਰ ਉਧੋਗ ਕੇ ਬੀਚ ਸਹਧੋਗ ਕੋ ਨਏਂ ਊਂਛਾਏ ਪਰ ਲੇ ਜਾਨਾ ਤਥਾ ਛਾਤ੍ਰਾਂ ਕੇ ਵਧਾਵਸਾਧਿਕ ਵਿਕਾਸ ਕੋ ਗਤਿ ਦੇਨਾ ਹੈ। ਧਹ (ਏਮ.ਐ.ਧੂ.) ਨਿਦੇਸ਼ਕ ਸੁਲਾਇਟ ਪ੍ਰੋ. ਮਣਿਕਾਂਤ

ਪਾਸਵਾਨ, ਐਰ ਵਿਗ ਕਮਾਂਡਰ (ਆਈਏਸਜੀਏਸੀ) ਸਾਹਿਤ (ਸੇਵਾਨਿਵ੍ਰੁਤ) ਇੰਡਰਨਿਲ ਦੇਬਨਾਥ, ਏਵੀਪੀ - ਏਚ (ਆਈਏਸਜੀਏਸੀ) ਧਵਾ ਹਸੁਤਾਕਸ਼ਰਿਤ ਕ੍ਰਿਧਾ ਗਧਾ। ਇਸ ਅਵਸਰ ਕਾ ਸਫਲ ਸੰਚਾਲਨ ਪ੍ਰੋ. ਰਵਿਕਾਂਤ ਮਿਸ਼੍ਰਾ, ਡੀਨ ਏਲੂਮਿਨੀ (ਏਮ.ਐ.ਧੂ.) ਪਰ ਹਸੁਤਾਕਸ਼ਰ ਕ੍ਰਿਏ ਗਏ। ਇਸ ਸਮਯੌਤੇ ਕਾ ਉਦੇਸ਼ਧ ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਿਕਸ਼ਾ ਐਰ ਉਧੋਗ ਕੇ ਬੀਚ ਸਹਧੋਗ ਕੋ ਨਏਂ ਊਂਛਾਏ ਪਰ ਲੇ ਜਾਨਾ ਤਥਾ ਛਾਤ੍ਰਾਂ ਕੇ ਵਧਾਵਸਾਧਿਕ ਵਿਕਾਸ ਕੋ ਗਤਿ ਦੇਨਾ ਹੈ। ਧਹ (ਏਮ.ਐ.ਧੂ.) ਨਿਦੇਸ਼ਕ ਸੁਲਾਇਟ ਪ੍ਰੋ. ਮਣਿਕਾਂਤ

ਦੌਨਾਂ ਸੰਸੁਥਾਨਾਂ ਕੇ ਵਰਿਸ਼ਠ ਪ੍ਰਤਿਨਿਧਿ ਉਪਸੁਥਿਤ ਰਹੇ। ਇਸ ਸਹਧੋਗ ਕਾ ਮੁਖਧ ਉਦੇਸ਼ਧ ਪੇਡ ਇੰਟਰਨਿਸ਼ਿਪ, ਇੰਡਸੁਟ੍ਰਿਧਲ ਟ੍ਰੇਨਿੰਗ, ਪਲੇਸਮੇਂਟ, (ਆਈਏਸਜੀਏਸੀ) ਧਵਾ ਪ੍ਰਾਧੋਜਿਤ ਪੀਜੀ ਏਵਂ ਪੀ.ਏਚ.ਡੀ. ਪ੍ਰੋਗ੍ਰਾਮਸ ਕੋ ਬਡਾਵਾ ਦੇਨਾ ਹੈ। ਸਾਥ ਹੀ ਅਨੁਸੰਧਾਨ, ਤਕਨੀਕੀ ਕਾਰਧਸ਼ਾਲਾਐਂ, ਕੌਸ਼ਲ ਵਿਕਾਸ ਐਰ ਨਵਾਚਾਰ ਕੇ ਕੇਸ਼ੁਤ੍ਰ ਮੈਂ ਭੀ ਸੰਧੁਕੁਤ ਪਹਲ ਕੀ ਜਾਏਗੀ।

ਆਈਏਸਜੀਏਸੀ ਕੇ ਵਰਿਸ਼ਠ ਅਧਿਕਾਰਿਧਾਂ ਨੇ ਇਸੇ “ਇੰਡਸੁਟ੍ਰੀ—

ਏਕੇਡੇਮਿਧਾ ਪਾਰਟਨਰਸ਼ਿਪ ਕੀ ਦਿਸ਼ਾ ਮੈਂ ਏਕ ਏਤਿਹਾਸਿਕ ਕਦਮ” ਬਤਾਧਾ ਐਰ ਕਹਾ ਕਿ ਇਸਸੇ ਛਾਤ੍ਰਾਂ ਕੋ ਨ ਕੇਵਲ ਵਧਾਵਹਾਰਿਕ ਅਨੁਭਵ ਮਿਲੇਗਾ, ਬਲਿਕ ਉਧੋਗ ਕੋ ਭੀ ਕੁਸ਼ਲ ਐਰ ਪ੍ਰਸ਼ਿਕਸ਼ਿਤ ਮਾਨਵ ਸੰਸਾਧਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਗਾ।

ਸੁਲਾਇਟ ਕੇ ਪ੍ਰਤਿਨਿਧਿਧਾਂ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜਤਾਧਾ ਕਿ ਧਹ ਸਮਯੌਤਾ ਛਾਤ੍ਰਾਂ ਕੇ ਭਵਿਸ਼ਧ ਕੋ ਨਏਂ ਦਿਸ਼ਾ ਦੇਗਾ ਐਰ ਉਨ੍ਹੇਂ ਵਾਸੁਤਵਿਕ ਐਧੋਗਿਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੇ ਜੋਡਕਰ “ਕਲਾਸਰੂਮ ਸੇ ਕੌਰਪੌਰੇਟ ਤਕ ਕੀ ਧਾਤ੍ਰਾ” ਕੋ ਐਰ ਸਸ਼ਕੁਤ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਅਵਸਰ ਪਰ ਭਵਿਸ਼ਧ ਮੈਂ ਸੰਧੁਕੁਤ ਪ੍ਰੋਜੇਕੁਟਸ, ਤਕਨੀਕੀ ਸੇਮਿਨਾਰਸ ਐਰ ਇਨੌਵੇਸ਼ਨ ਕਾਰਧਕ੍ਰਮਾਂ ਕੋ ਲੇਕਰ ਭੀ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਚਰਚਾ ਹੁਏ।